

Jaargang 1986

552

Beschikking van de Minister van Justitie van 5 november 1986, houdende plaatsing in het Staatsblad van de tekst van de Wet op het voortgezet onderwijs (Stb. 1963, 40), zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 16 mei 1986, Stb. 273

De Minister van Justitie,

Gelet op Artikel G.3 van de wet van 16 mei 1986, Stb. 273;

Besluit:

de tekst van de Wet op het voortgezet onderwijs (Stb. 1963, 40), zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 16 mei 1986, Stb. 273, in het Staatsblad te plaatsen als bijlage bij deze beschikking.

's-Gravenhage, 5 november 1986

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Uitgegeven de *dertiende* november 1986

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Tekst van de Wet op het voortgezet onderwijs (Stb. 1963, 40), zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 16 mei 1986, Stb. 273

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze wet verstaat onder:

«Onze minister»: Onze minister van onderwijs en wetenschappen en, voor wat betreft het landbouwonderwijs, Onze minister van landbouw en visserij;

«de inspectie»: de inspectie, bedoeld in artikel 113 of artikel 114;

«school»: een school voor voortgezet onderwijs, tenzij het tegendeel blijkt;

«openbare school»: een door het Rijk of door een of meer gemeenten in stand gehouden school;

«bijzondere school»: een door een natuurlijke persoon of door een privaatrechtelijke rechtspersoon in stand gehouden school;

«het bevoegd gezag»: voor wat betreft

- a. een rijksschool: Onze minister;
- b. een gemeentelijke school: het college van burgemeester en wethouders, voor zover de raad niet anders bepaalt, en, indien de raad dit wenselijk oordeelt, met inachtneming van door hem te stellen regelen;
- c. een bijzondere school: het schoolbestuur.

Artikel 2

Het voortgezet onderwijs omvat het onderwijs, dat wordt gegeven na het basisonderwijs en na het speciaal onderwijs. Het omvat niet het voortgezet speciaal onderwijs en het hoger onderwijs.

Artikel 3

1. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, de onderwerpen aanwijzen, waaromtrent aan organisaties van ouders, van leraren of van gemeente- of schoolbesturen dan wel van twee of meer van deze groepen, die zich de behartiging van de belangen van een of meer vormen van voortgezet onderwijs ten doel stellen, de gelegenheid wordt gegeven Onze minister van advies te dienen. Deze gelegenheid wordt uitsluitend verleend aan de organisaties, die naar het oordeel van Onze minister voldoende representatief zijn.

2. Een advies, als bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden uitgebracht binnen drie maanden, nadat de gelegenheid daartoe is geopend, tenzij Onze minister een andere termijn heeft gesteld.

Artikel 4

Van een krachtens deze wet of haar uitvoeringsvoorschriften door gedeputeerde staten genomen besluit kan iedere belanghebbende bij Ons in beroep komen binnen dertig dagen na de dag, waarop het besluit openbaar is gemaakt of aan de belanghebbende is toegezonden.

TITEL II

Het onderwijs

Artikel 5

Het voortgezet onderwijs wordt onderscheiden in:

- a. voorbereidend wetenschappelijk onderwijs;
- b. hoger, middelbaar en lager algemeen voortgezet onderwijs;
- c. middelbaar en lager beroepsonderwijs;
- d. andere vormen van voortgezet onderwijs.

AFDELING I

Openbaar en uit de openbare kas bekostigd bijzonder schoolonderwijs

Artikel 6

De bepalingen van de hoofdstukken I en II van deze afdeling regelen het openbaar schoolonderwijs; de bepalingen van de hoofdstukken I en III zijn voorwaarden voor bekostiging van het bijzonder schoolonderwijs.

HOOFDSTUK I

Regelen voor het openbaar schoolonderwijs, tevens voorwaarden voor bekostiging van het bijzonder schoolonderwijs

§ 1. Scholen

Artikel 7

1. Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs wordt gegeven aan gymnasia, athenea en lycea, elk met een cursusduur van zes jaren.

2¹. Aan de gymnasia wordt onderwijs gegeven in Nederlandse taal en letterkunde, Latijnse taal en letterkunde, Griekse taal en letterkunde, Franse taal en letterkunde, Duitse taal en letterkunde, Engelse taal en letterkunde, geschiedenis en staatsinrichting, aardrijkskunde, maatschappijleer, wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, muziek, tekenen, handvaardigheid, lichamelijke oefening. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, worden voorschriften vastgesteld omtrent de aanvang van een splitsing in een afdeling A, waarin de studie van de klassieke talen op de voorgrond staat, en in een afdeling B, waarin de studie van de wiskunde en de natuurwetenschappen op de voorgrond staat.

3¹. Aan de athenea wordt onderwijs gegeven in Nederlandse taal en letterkunde, Franse taal en letterkunde, Duitse taal en letterkunde, Engelse taal en letterkunde, geschiedenis en staatsinrichting, aardrijkskunde, economische wetenschappen en recht, maatschappijleer, wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, muziek, tekenen, handvaardigheid, lichamelijke oefening. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, worden voorschriften vastgesteld omtrent de aanvang van een splitsing in een afdeling A, waarin de studie van economische en maatschappelijke vakken op de voorgrond staat, en in een afdeling B, waarin de studie van de wiskunde en de natuurwetenschappen op de voorgrond staat.

4². Het lyceum omvat een gymnasium en een atheneum, waarvan ten minste het eerste leerjaar gemeenschappelijk is.

¹ Artikel 7, tweede lid en derde lid, tweede volzin komt te vervallen op een nader bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip op grond van de wet van 10 maart 1982, Stb. 196.

² Op grond van de wet van 10 maart 1982, Stb. 196 zal met ingang van een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip het vierde lid van artikel 7 komen te luiden:

4. Aan de lycea wordt onderwijs gegeven in Nederlandse taal en letterkunde, Latijnse taal en letterkunde, Griekse taal en letterkunde, Franse taal en letterkunde, Duitse taal en letterkunde, Engelse taal en letterkunde, geschiedenis en staatsinrichting, aardrijkskunde, economische wetenschappen en recht, maatschappijleer, wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, muziek, tekenen, handvaardigheid, lichamelijke oefening.

Artikel 8

1. Hoger algemeen voortgezet onderwijs wordt gegeven:

- aan scholen met een cursusduur van vijf jaren;
- aan afdelingen van athenea, lycea en scholen voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs. Deze hebben een cursusduur van twee jaren en vangen aan na drie jaren voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of na vier jaren middelbaar algemeen voortgezet onderwijs;
- ³ aan afdelingen van scholen voor middelbaar beroepsonderwijs, onder nader door Onze minister te stellen voorwaarden. De afdelingen hebben een cursusduur van twee jaren.

2. Aan deze scholen en afdelingen wordt onderwijs gegeven in Nederlandse taal en letterkunde, Franse taal en letterkunde, Duitse taal en letterkunde, Engelse taal en letterkunde, geschiedenis en staatsinrichting, aardrijkskunde, economie, handelswetenschappen en recht, maatschappijleer, wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, muziek, tekenen, handvaardigheid, lichamelijke oefening.

3. Scholen en afdelingen voor hoger algemeen voortgezet onderwijs, waarbij het onderwijs in de literaire en culturele vakken op de voorgrond staat, zijn vrijgesteld van de verplichting tot het geven van onderwijs in economie, handelswetenschappen en recht.

Artikel 9

1. Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs wordt gegeven aan scholen met een cursusduur van vier jaren.

2. Aan deze scholen wordt onderwijs gegeven in Nederlandse taal, Franse taal, Duitse taal, Engelse taal, geschiedenis en staatsinrichting, aardrijkskunde, maatschappijleer, wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, handelskennis, muziek, tekenen, handvaardigheid, lichamelijke oefening.

Artikel 10

1. Lager algemeen voortgezet onderwijs wordt gegeven in het eerste of in het eerste en het tweede leerjaar van scholen voor lager beroepsonderwijs, dan wel aan afzonderlijke scholen met een cursusduur van twee jaren.

2. In deze leerjaren en aan de afzonderlijke scholen wordt onderwijs gegeven in Nederlandse taal, een moderne taal, geschiedenis en aardrijkskunde, maatschappijleer, wiskunde, kennis der natuur, muziek, tekenen, handvaardigheid, lichamelijke oefening.

3. Het onderwijs in het eerste leerjaar van dagscholen, als bedoeld in het eerste lid, omvat ten minste de vakken, genoemd in het tweede lid, met uitzondering van het vak maatschappijleer. Het onderwijs omvat mede studielessen.

Artikel 11

Het onderwijs in het eerste leerjaar van dagscholen, als bedoeld in de artikelen 7 tot en met 9, omvat – behoudens het godsdienstonderwijs aan bijzondere scholen – dezelfde vakken, waartoe behoren de Nederlandse taal, de Franse taal en een andere moderne taal. Onder de Nederlandse taal kan mede worden begrepen de Friese taal. Voor het gymnasium kan het vak Latijnse taal worden toegevoegd. Het onderwijs omvat mede studielessen.

Artikel 12

1. Aan een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of voor algemeen voortgezet onderwijs kan naast het onderwijs in de voor

³ Op grond van de wet van 7 november 1985, Stb. 612 zal met ingang van 1 augustus 1991 artikel 8, eerste lid, onderdeel c vervallen en wordt de puntkomma na het bepaalde onder b vervangen door een punt.

die school genoemde vakken onderwijs worden gegeven in andere, bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, aan te wijzen vakken. Aan bijzondere scholen kan bovendien godsdienstonderwijs worden gegeven.

2. Voor zover het totale aantal lessen, dat aan de school ten hoogste mag worden gevolgd, niet wordt besteed aan de vakken, genoemd in de artikelen 7 tot en met 10 en in de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, en – aan bijzondere scholen – aan godsdienstonderwijs, kan over de gehele cursus ten hoogste een aantal wekelijkse lessen, dat gelijk is aan het aantal leerjaren van de desbetreffende school, worden besteed aan door het bevoegd gezag te kiezen vakken.

Artikel 13

Beroepsonderwijs wordt gegeven aan:

- a. scholen voor technisch onderwijs;
- b. scholen voor huishoud- en nijverheidsonderwijs;
- c. scholen voor landbouwonderwijs;
- d. scholen voor middenstandsonderwijs;
- e. scholen voor economisch en administratief onderwijs;
- f. scholen voor dienstverlenings- en gezondheidszorgonderwijs.

Artikel 14

1. Tot de scholen voor technisch onderwijs worden gerekend de scholen, die een voorbereiding geven voor beroepen van technische aard. Zij worden onderscheiden in lagere en middelbare technische scholen.

2. Tot de scholen voor huishoud- en nijverheidsonderwijs worden gerekend de scholen, die een algemene en praktische voorbereiding geven voor huishouden en landbouwhuishouden alsmede voor verzorgende en andere beroepen. Deze scholen zijn lagere scholen voor huishoud- en nijverheidsonderwijs.

3. Tot de scholen voor landbouwonderwijs worden gerekend de scholen, die een voorbereiding geven voor beroepen op het terrein van de landbouw, waaronder wordt verstaan de verschillende vormen van bodemcultuur, de landbouwambachten en de landbouwtechnologie. Zij worden onderscheiden in lagere en middelbare landbouwscholen.

4. Tot de scholen voor middenstandsonderwijs worden gerekend de scholen, die een voorbereiding geven voor een zelfstandige uitoefening van ambacht, handel of dienstverleningsbedrijf. Zij worden onderscheiden in lagere en middelbare scholen voor middenstandsonderwijs.

5. Tot de scholen voor economisch en administratief onderwijs worden gerekend de scholen, die een voorbereiding geven voor beroepen van economische en administratieve aard. Zij worden onderscheiden in lagere en middelbare scholen voor economisch en administratief onderwijs.

6. Tot de scholen voor dienstverlenings- en gezondheidszorgonderwijs worden gerekend de scholen die een voorbereiding geven voor beroepen in de huishoudtechnische en de textiele sector, in de sectoren uiterlijke verzorging, gezondheidszorg, sport, en voor verzorgende, sociaal-agogische en andere verwante beroepen. Deze scholen zijn middelbare scholen voor dienstverlenings- en gezondheidszorgonderwijs.

Artikel 15

1. Lager beroepsonderwijs wordt gegeven aan scholen met een cursusduur van ten hoogste vier jaren.

2. Aan deze scholen wordt onderwijs gegeven in algemene vakken en in op het beroep gerichte vakken. Aan bijzondere scholen kan bovendien godsdienstonderwijs worden gegeven.

3. Tot de algemene vakken behoren Nederlandse taal, een moderne taal, geschiedenis en aardrijkskunde, maatschappijleer, wiskunde, kennis der natuur, muziek, tekenen, handvaardigheid, lichamelijke oefening.

Artikel 16

1. Middelbaar beroepsonderwijs wordt gegeven aan scholen met een cursusduur van ten hoogste vier jaren.

2. Aan deze scholen wordt onderwijs gegeven in algemene vakken – waaronder in ieder geval Nederlandse taal en lichamelijke oefening – en in op het beroep gerichte vakken. Aan bijzondere scholen kan bovendien godsdienstonderwijs worden gegeven.

Artikel 19⁴

1. In een scholengemeenschap zijn tot één school verenigd een school in de zin van deze wet en een of meer andere al dan niet in deze wet bedoelde scholen, niet zijnde instellingen van hoger onderwijs.

2. Indien in een scholengemeenschap zijn verenigd twee of meer scholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en voor algemeen voortgezet onderwijs, kunnen deze een gemeenschappelijk eerste leerjaar vormen.

Artikel 20

1. De scholen kunnen zijn dagscholen, avondscholen of dag-avondscholen. Volgens regelen, te stellen bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, kunnen de cursusduur en de inrichting van het onderwijs aan de avondscholen en aan de dag-avondscholen afwijken van die, voorgeschreven bij of krachtens deze wet.

2. Tenzij het tegendeel blijkt, worden onder scholen voor beroepsonderwijs mede verstaan afzonderlijke cursussen voor beroepsonderwijs.

Artikel 21

1. De naam van de school duidt aan, tot welke van de soorten van scholen, bedoeld in de voorgaande artikelen, de school behoort. Bij verschil van mening tussen het bevoegd gezag en Onze minister, tot welke van de soorten zij behoort, beslist Onze minister, de Onderwijsraad gehoord.

2. Van het besluit van Onze minister kan het bevoegd gezag binnen dertig dagen, nadat het te zijner kennis is gebracht, bij Ons in beroep komen.

Artikel 22

1. Bij algemene maatregel van bestuur worden, de Onderwijsraad gehoord, voor de scholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en voor algemeen voortgezet onderwijs voorschriften vastgesteld omtrent de inrichting van het onderwijs.

2. De algemene maatregel van bestuur houdt slechts voorschriften in omtrent:

a⁵. de vakken, genoemd in de artikelen 7 tot en met 10, waarin het onderwijs moet worden gevolgd;

b. de vakken en de aantallen wekelijkse lessen in elk van die vakken, die in het eerste leerjaar, bedoeld in artikel 11, moeten worden gevolgd, de aantallen wekelijkse lessen in elk van de vakken, die in het eerste leerjaar, bedoeld in artikel 10, derde lid, ten minste moeten worden gevolgd, en het aantal studielessen, dat in die leerjaren ten minste moet worden gevolgd;

⁴ Artikelen 17 en 18a zijn vervallen bij wet van 16 mei 1986, Stb. 273. Artikel 18 is vervallen bij wet van 14 oktober 1982, Stb. 589.

⁵ Op grond van de wet van 10 maart 1982, Stb. 196 komt met ingang van een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip artikel 22, tweede lid, onderdeel a te luiden:

a. de vakken genoemd in de artikelen 7 tot en met 10, waarin het onderwijs moet worden gevolgd, en, voor wat de scholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs betreft, hoeveel vakken waarin eindexamens kan worden afgelegd, nog in het vierde leerjaar moeten worden gevolgd.

- c. het aantal wekelijkse lessen, dat gedurende de cursus in elk van de vakken, genoemd in de artikelen 7 tot en met 10, of in groepen van die vakken ten minste moet worden gevolgd, en het aantal studielessen, dat gedurende de cursus ten minste moet worden gevolgd;
- d. het aantal wekelijkse lessen, dat gedurende de cursus in alle vakken tezamen moet worden gevolgd, met inbegrip van de studielessen;
- e. het aantal wekelijkse lessen, dat gedurende de cursus in alle vakken tezamen ten hoogste mag worden gevolgd, met inbegrip van de studielessen;
- f. de duur van de lessen en van de studielessen;
- g. splitsing en samenvoeging van klassen en vorming van groepen, mede in verband met het totale aantal leerlingen;
- h. de tijd, die per cursusjaar ten hoogste voor vakantie mag worden besteed, met dien verstande dat begin en einde van de zomervakantie kunnen worden voorgeschreven.

Artikel 23

1. Bij algemene maatregel van bestuur worden, de Onderwijsraad gehoord, voor de scholen voor beroepsonderwijs – met uitzondering van de scholen en afdelingen, waarvoor artikel 24, derde lid, wordt toegepast, en van cursussen – voorschriften vastgesteld omtrent de inrichting van het onderwijs.
2. De algemene maatregel van bestuur houdt voor de scholen, bedoeld in artikel 14, eerste tot en met zesde lid, slechts voorschriften in omtrent:
  - a. de cursusduur, de praktijktijd en de afdelingen;
  - b. de inrichting van het onderwijs in het voorbereidend jaar;
  - c. voor wat betreft het eerste leerjaar van de scholen voor lager beroepsonderwijs, de aantallen wekelijkse lessen in elk van de vakken, bedoeld in artikel 10, derde lid, die ten minste moeten worden gevolgd, alsmede het aantal studielessen, dat ten minste moet worden gevolgd, en, voor wat betreft het tweede leerjaar van deze scholen, de aantallen wekelijkse lessen in algemene vakken, die ten minste moeten worden gevolgd;
  - d. de vakken en de groepen van vakken, het aantal wekelijkse lessen, dat gedurende de cursus in deze vakken en groepen van vakken ten minste moet worden gevolgd, het aantal studielessen, dat gedurende de cursus ten minste moet worden gevolgd, en voor zover nodig de leerstof;
  - e. het aantal wekelijkse lessen, dat – behoudens godsdienstonderwijs aan bijzondere scholen – gedurende de cursus mag worden besteed aan het onderwijs in andere, door het bevoegd gezag te kiezen vakken;
  - f. de onderwerpen, genoemd in artikel 22, tweede lid onder d tot en met h.
3. Voor de cursussen voor beroepsonderwijs stelt Onze minister, de Onderwijsraad gehoord, voorschriften vast omtrent de inrichting van het onderwijs.

Artikel 24

1. Het bevoegd gezag stelt, de rector of de directeur van de school en de leraren gehoord, met inachtneming van de voorschriften, bedoeld in de artikelen 22 en 23, het leerplan en de lesrooster vast en zendt deze, voor zover het betreft een gemeentelijke of een bijzondere school, aan de inspectie.
2. Indien de inspectie van oordeel is, dat het leerplan van een gemeentelijke of een bijzondere school of afdeling, waarvoor niet ingevolge het derde lid de goedkeuring van Onze minister is vereist, niet voldoet aan de voorschriften, bedoeld in het eerste lid, en het bevoegd gezag weigert het te wijzigen, vraagt zij het oordeel van de Onderwijsraad, aan wiens uitspraak het bevoegd gezag zich onderwerpt.

3. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, kunnen scholen voor beroepsonderwijs of afdelingen daarvan worden aangewezen, waarvan de leerplannen, voor zover het betreft gemeentelijke en bijzondere scholen, de goedkeuring behoeven van Onze minister.

4. De leerplannen van de cursussen voor beroepsonderwijs behoeven de goedkeuring van Onze minister.

5. Onze minister kan nadere voorschriften geven omtrent de modellen van leerplannen en lesroosters en omtrent de inzending daarvan.

Artikel 25

Ten behoeve van de bijzondere inrichting van het onderwijs kan Onze minister, de Onderwijsraad gehoord, voor zover het een rijksschool betreft, afwijken van de artikelen 7 tot en met 12, 15 en 16 alsmede van de voorschriften, bedoeld in de artikelen 22 en 23. Voor zover het een gemeentelijke of een bijzondere school betreft, kan Onze minister, de Onderwijsraad gehoord, goedkeuren dat van deze artikelen en van deze voorschriften wordt afgeweken.

Artikel 26

Ten behoeve van een scholengemeenschap, als bedoeld in artikel 19, kunnen Wij, de Onderwijsraad gehoord, voor zover het een rijksschool betreft, afwijken van de artikelen 10 en 11, van de voorschriften, bedoeld in de artikelen 22 en 23, en voor zover nodig van overeenkomstige voorschriften, gegeven bij of krachtens andere wetten. Wanneer het een gemeentelijke of een bijzondere school betreft, kunnen Wij, de Onderwijsraad gehoord, goedkeuren, dat van deze artikelen en deze voorschriften wordt afgeweken.

Artikel 27

Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, kunnen voor elke soort van scholen of voor afdelingen van die scholen voorwaarden voor de toelating en voorschriften omtrent verwijdering en voorwaardelijke bevordering worden vastgesteld.

Artikel 28

Bij algemene maatregel van bestuur, op de gemeenschappelijke voordracht van Onze minister en Onze minister van sociale zaken en volksgezondheid, worden in het belang van de gezondheid en van het onderwijs voorschriften vastgesteld, waaraan de voor het onderwijs bestemde gebouwen en terreinen alsmede hun inrichting ten minste moeten voldoen.

§ 2. Eindexamens

Artikel 29

1. Aan de leerlingen van de dagscholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor hoger algemeen voortgezet onderwijs en voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs wordt gelegenheid gegeven aan deze scholen een eindexamen af te leggen, tenzij in de plaats daarvan de gelegenheid bestaat tot het afleggen van een eindexamen, dat niet vanwege de school wordt afgenomen en het bevoegd gezag in verband hiermede een eindexamen aan de school niet nodig oordeelt.

2. Aan de leerlingen van de overige scholen en aan de leerlingen van afdelingen van scholen voor beroepsonderwijs kan gelegenheid worden gegeven aan deze scholen en afdelingen een eindexamen af te leggen. Wij kunnen, de Onderwijsraad gehoord, scholen of afdelingen van scholen voor beroepsonderwijs aanwijzen, waarvan het bevoegd gezag de regeling van het eindexamen vaststelt, voor zover het gemeentelijke of

bijzondere scholen of afdelingen betreft onder goedkeuring van Onze minister.

2a. Op verzoek van de ouders kan aan leerlingen van scholen of afdelingen voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 9 van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (Stb. 1982, 730) gelegenheid worden gegeven aan een school eindexamen af te leggen.

3. Het eindexamen wordt afgenomen door de rector of de directeur en leraren van de school onder toezicht, behoudens in de nader bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, te noemen gevallen, van een of meer door Onze minister aan te wijzen gecommiteerden.

Het eindexamen kan mede worden afgenomen door deskundigen, die door het bevoegd gezag onder goedkeuring van Onze minister worden aangewezen.

4. Zij die het eindexamen met gunstig gevolg hebben afgelegd, ontvangen een diploma. Onze minister stelt het model van de diploma's vast.

5. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, worden, behalve indien het tweede lid, tweede volzin, toepassing heeft gevonden, voorschriften vastgesteld omtrent de in dit artikel bedoelde eindexamens, die niet voor alle leerlingen van een school dezelfde vakken behoeven te omvatten.

6. Voor examens, die niet vanwege de school worden afgenomen, kunnen bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, voorschriften worden gegeven.

7. Ten behoeve van de bijzondere inrichting van het onderwijs kan Onze minister, de Onderwijsraad gehoord, voor zover het een rijksschool betreft, afwijken van het bepaalde bij of krachtens dit artikel en, voor zover het een gemeentelijke of een bijzondere school betreft, toestaan, dat van deze voorschriften wordt afgeweken.

Artikel 30

Aan de door Ons te noemen scholen voor beroepsonderwijs kan een diploma, gelijkwaardig aan het diploma, genoemd in artikel 29, vierde lid, ook worden uitgereikt aan hen, die niet als leerling van een zodanige school zijn ingeschreven, doch onder voorwaarden, te stellen bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, tot het eindexamen zijn toegelaten en dit met gunstig gevolg hebben afgelegd.

Artikel 31

1. De leerling, die de school verlaat en aan wie geen diploma kan worden uitgereikt, ontvangt een verklaring, waarin in ieder geval worden vermeld het tijdstip, waarop hij de school verlaat, en het leerjaar, waartoe hij laatstelijk onvoorwaardelijk was bevorderd. Deze verklaring wordt door het bevoegd gezag of namens het bevoegd gezag door de rector of de directeur ondertekend.

2. Onze minister stelt het model van de verklaring vast.

Artikel 31a

1. De leerling van een school voor hoger beroepsonderwijs, daaronder begrepen een school voor de opleiding van onderwijzend personeel en een school voor kunstonderwijs, die onvoorwaardelijk is bevorderd voor zover het een dagschool betreft tot het tweede leerjaar, of voor zover het een avond- of dag-avondschoon betreft tot de daarmee overeenkomende fase, en voornemens is zich te laten inschrijven bij een Nederlandse universiteit of hogeschool, ontvangt desgevraagd een verklaring ter zake van de bevordering. Deze verklaring wordt door het bevoegd gezag of namens het bevoegd gezag door de directeur ondertekend.

2. In deze verklaring wordt tevens vermeld welke vakken de leerling volgens het leerplan heeft gevolgd in het eerste leerjaar of, voor zover het

een avond- of dag-avondschoonl betreft, in de daarmee overeenkomende fase.

3. Onze minister stelt het model vast van de in het eerste lid bedoelde verklaring.

§ 3. Personeel

Artikel 32

1. Zij, die onderwijs geven aan een school, dragen de titel van leraar.

2. Aan het hoofd van een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs staat een rector, aan het hoofd van de overige scholen een directeur.

3. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld omtrent het aantal door het bevoegd gezag te benoemen conrectoren of adjunct-directeuren die tot taak hebben de rector, onderscheidenlijk de directeur bij te staan en bij afwezigheid te vervangen.

4. Tot rector, directeur, conrector of adjunct-directeur is slechts benoembaar hij, die met inachtneming van artikel 33, eerste lid, kan worden benoemd tot leraar in een van de vakken, die aan de school worden onderwezen. Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften vastgesteld omtrent het aantal door de rector, directeur, conrector of adjunct-directeur ten minste te geven lessen en, in verband daarmee, omtrent de toepassing van de derde volzin. Voor ten hoogste de helft van het aantal, bestaande uit de rector of de directeur en de aan de school verbonden conrectoren of adjunct-directeuren, kan het bevoegd gezag afwijken van het bepaalde in de eerste volzin, mits daarbij de voorschriften, bedoeld in de tweede volzin, in acht worden genomen.

5. Ten behoeve van een scholengemeenschap, als bedoeld in artikel 19, worden bij algemene maatregel van bestuur voorschriften vastgesteld met betrekking tot de toepassing van het tweede, het derde en het vierde lid.

Artikel 33

1. Tot leraar aan een school kan slechts worden benoemd hij, die in het bezit is van:

a. een verklaring omtrent het gedrag, afgegeven volgens de Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag (Stb. 1955, 395);

b. een bewijs van bekwaamheid voor het door hem aan die school te geven onderwijs;

c. een bewijs van voldoende pedagogische en didactische voorbereiding, voor zover aangewezen bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord;

en die de bevoegdheid tot het geven van onderwijs niet krachtens artikel 41 heeft verloren.

2. In bijzondere gevallen kan Onze minister aan personen, die in een bepaald vak of onderdeel van een vak door buitengewone bekwaamheid uitmunten, ten aanzien van dit vak of dit onderdeel ontheffing verlenen van de in het eerste lid onder b en c gestelde eisen.

3. Bij tijdelijke afwezigheid van een leraar kan ten aanzien van degene, die hem vervangt, telkens voor ten hoogste een jaar worden afgeweken van de eisen van benoembaarheid, gesteld in het eerste lid onder b en c. Indien in een vacature niet terstond kan worden voorzien door de benoeming van een leraar, die aan de genoemde eisen voldoet, is het bepaalde in de vorige volzin van overeenkomstige toepassing.

4. In het eerste leerjaar van een dagschool voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor algemeen voortgezet onderwijs of voor lager beroepsonderwijs kan een leraar, die daartoe naar het oordeel van het bevoegd gezag bekwaam is, ook onderwijs geven in andere vakken dan die, waarvoor het in zijn bezit zijnde bewijs van bekwaamheid,

bedoeld in het eerste lid onder b, geldt. In bijzondere gevallen kan het bepaalde in de vorige volzin eveneens toepassing vinden ten aanzien van een leraar in het tweede leerjaar van een daarbedoelde school.

5. In de gevallen, bedoeld in het derde en het vierde lid, is, voorzover niet bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 35a, anders is bepaald, de goedkeuring van de inspectie vereist, indien het een gemeentelijke of een bijzondere school betreft. Wordt de goedkeuring geweigerd, dan kan het bevoegd gezag binnen veertien dagen, nadat de beslissing van de inspectie te zijner kennis is gebracht, bij Onze minister in beroep komen.

6. Het eerste lid onder b en c is niet van toepassing op een leraar, in zoverre deze belast is met het geven van godsdienstonderwijs.

Artikel 34

1. De bewijzen van bekwaamheid, bedoeld in artikel 33, eerste lid onder b, worden onderscheiden in bewijzen van bekwaamheid van de eerste en van de tweede graad.

2. De bewijzen van bekwaamheid worden aangewezen bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord. Bij de aanwijzing worden de graad van het bewijs van bekwaamheid en het vak of de combinatie van vakken waarvoor het bewijs van bekwaamheid geldt, vermeld.

3. Aan de aanwijzing, bedoeld in het tweede lid, kunnen voorwaarden met betrekking tot de inhoud van de gevolgde studie en de opgedane praktijkervaring worden verbonden.

4. De algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het tweede lid, wordt aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal overgelegd. De maatregel treedt niet in werking dan nadat 30 dagen na de overlegging zijn verstreken, en gedurende die termijn niet door of namens de Kamer de wens wordt te kennen gegeven tot overleg over het ontwerp.

Artikel 35

1. Het bezit van een bewijs van bekwaamheid van de eerste graad voor het desbetreffende vak of de combinatie van vakken is vereist voor het geven van onderwijs in de hoogste drie leerjaren van dagscholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, in de hoogste twee leerjaren van dagscholen voor hoger algemeen voortgezet onderwijs, in afdelingen, als bedoeld in artikel 8, eerste lid, aan avondscholen en dag-avondscholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, aan avondscholen en dag-avondscholen voor hoger algemeen voortgezet onderwijs.

2. Het bezit van een bewijs van bekwaamheid van de tweede graad voor het desbetreffende vak of de combinatie van vakken is vereist voor het geven van onderwijs in de laagste drie leerjaren van dagscholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en van dagscholen voor hoger algemeen voortgezet onderwijs, aan scholen voor middelbaar en lager algemeen voortgezet onderwijs en aan scholen voor middelbaar en lager beroepsonderwijs.

3. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, kunnen voorschriften worden gegeven omtrent de vereisten voor het geven van onderwijs aan daarbij aan te geven schoolsoorten en in daarbij aan te geven vakken of combinaties van vakken, waarbij van het bepaalde in het eerste en tweede lid wordt afgeweken.

4. Een bewijs van bekwaamheid van de eerste graad geldt tevens als bewijs van bekwaamheid van de tweede graad voor het vak of de combinaties van vakken, waarop dat bewijs van bekwaamheid betrekking heeft, en voor bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, aan te wijzen andere vakken of combinaties van vakken.

5. De algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het derde en vierde lid, wordt aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal overgelegd. De maatregel treedt niet in werking dan nadat 30 dagen na overlegging zijn verstreken, en gedurende die termijn niet door of namens de Kamer de wens wordt te kennen gegeven tot overleg over het ontwerp.

Artikel 35a

Volgens regelen, te stellen bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, kunnen in bijzondere gevallen, in afwijking van de eisen van benoembaarheid, gesteld in artikel 33, eerste lid onder b en c, leraren die in het bezit zijn of worden geacht in het bezit te zijn van een bewijs van bekwaamheid van de tweede graad en van een bewijs als bedoeld in artikel 33, eerste lid onder c, tot een bepaald aantal lessen tijdelijk tevens onderwijs geven in het desbetreffende vak of de combinatie van vakken aan de scholen of leerjaren van scholen, waarvoor het bezit van een bewijs van bekwaamheid van de eerste graad is vereist. In de gevallen bedoeld in de eerste volzin, is melding aan de inspectie vereist.

Artikel 36

1. Volgens regelen, te stellen bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, kan Onze minister verklaren, dat een leraar wordt geacht in het bezit te zijn van een bewijs van bekwaamheid van de eerste of de tweede graad tot het geven van voortgezet onderwijs in vakken, waarvoor geen bewijzen van bekwaamheid zijn aangewezen, en van een bewijs als bedoeld in artikel 33, eerste lid onder c.

2. De algemene maatregel van bestuur bedoeld in het eerste lid wordt aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal overgelegd.

De maatregel treedt niet in werking dan nadat 30 dagen na de overlegging zijn verstreken, en gedurende die termijn niet door of namens de Kamer de wens wordt te kennen gegeven dat het in die maatregel geregelde onderwerp bij de wet wordt geregeld. Alsdan wordt een daartoe strekkend wetsvoorstel zo spoedig mogelijk ingediend. Het bepaalde in de vorige drie volzinnen is niet van toepassing, indien het ontwerp van de algemene maatregel van bestuur voordien aan de Kamer is overgelegd en door of namens de Kamer te kennen is gegeven dat van de procedure, bedoeld in de eerste drie volzinnen, kan worden afgeweken.

Artikel 37

Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, worden voorschriften vastgesteld voor de verkrijging van de bewijzen van voldoende pedagogische en didactische voorbereiding, bedoeld in artikel 33, eerste lid onder c.

Artikel 38

De salarissen en de toelagen, door het bevoegd gezag aan de rector, de directeur, de conrectoren, de adjunct-directeuren, de leraren en aan nader aan te wijzen personeel van de school toe te kennen, worden vastgesteld bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 39

1. Het bevoegd gezag benoemt, schorst en ontslaat de rector, de directeur, de conrectoren, de adjunct-directeuren, de leraren en het overige personeel.

2. Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven omtrent geneeskundig onderzoek bij benoeming, omtrent vakantie, verlof,

aanspraken op salaris ingeval van militaire dienst, ziekte of ongeval, wachtgeld, alsmede omtrent andere rechten van de rector, de directeur, de conrectoren, de adjunct-directeuren en het overige personeel, bedoeld in artikel 38.

Artikel 39a

1. Het bevoegd gezag is verplicht aan studenten die in opleiding zijn voor een functie in het voortgezet onderwijs, in het hoger beroepsonderwijs of in het basisonderwijs, gelegenheid te bieden de als onderdeel van hun opleiding vereiste ervaring in de school te verkrijgen.

2. De verplichting, bedoeld in het eerste lid, betreft studenten die zijn ingeschreven voor een studierichting of opleiding van de tweede fase als bedoeld in artikel 103 van de Wet op het hoger beroepsonderwijs (Stb. 1986, 289), of anderszins studeren voor een bewijs van voldoende pedagogische en didactische voorbereiding.

3. Het aantal lessen gedurende dewelke het bevoegd gezag in enig schooljaar verplicht is studenten als bedoeld in het eerste lid, tot de school toe te laten, bedraagt 5 procent van de in dat schooljaar in totaal te geven lessen. Onze minister kan het percentage lager stellen.

4. Een bevoegd gezag kan een student de verdere toegang tot de school ontzeggen, indien deze in de school in strijd handelt met de grondslag en doelstellingen van de school. Indien een bevoegd gezag een student de toegang tot de school weigert, doet het daarvan schriftelijk en met opgaaf van redenen mededeling aan de betrokken student, alsmede aan het bevoegd gezag van de betrokken opleidingsinstelling, dan wel aan de betrokken staatsexamencommissie, en zendt afschrift aan de inspectie.

5. De rector of directeur regelt, onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, de werkzaamheden in verband met de begeleiding door de leraren van de studenten in de school in overeenstemming met de leraren, alsmede in overeenstemming met de betrokken opleidingsinstellingen, dan wel, indien het betreft studenten die zich voorbereiden op het afleggen van een staatsexamen ter verkrijging van een bewijs van bekwaamheid of een bewijs van voldoende pedagogische en didactische voorbereiding, in overeenstemming met de betrokken staatsexamencommissie.

6. Onze minister kan het bevoegd gezag op grond van bijzondere omstandigheden gehele of gedeeltelijke ontheffing van de verplichting verlenen. De ontheffing geldt voor een schooljaar.

7. De scholen waarop studenten als bedoeld in het eerste lid zijn, toegelaten, zijn toegankelijk voor de inspectie belast met het toezicht op de opleidingsinstellingen, voor de directieleden en de door deze aan te wijzen docenten van die opleidingsinstellingen, alsmede voor de leden van de betrokken staatsexamencommissies, een en ander voor zover zulks voor de uitoefening van het toezicht op de praktische vorming onderscheidenlijk de begeleiding van de praktische vorming van de in de school aanwezige studenten noodzakelijk is.

8. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, worden in verband met het bepaalde in dit artikel nadere voorschriften gegeven, betreffende de navolgende onderwerpen:

a. het maximum aantal lessen in een vak van een schoolsoort, gedurende dewelke het bevoegd gezag in enig schooljaar verplicht is studenten als bedoeld in het eerste lid, toe te laten, welk maximum de 20 procent niet te boven mag gaan;

b. het maximum aantal studenten als bedoeld in het eerste lid, dat bij dezelfde les kan worden toegelaten, welk maximum, behoudens bijzondere omstandigheden, de 3 niet te boven mag gaan, alsmede de gevolgen die het toelaten van meer dan een student bij dezelfde les heeft voor het maximum, bedoeld in het derde lid, en het maximum, bedoeld in dit lid onder a.

9. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, kunnen in verband met het bepaalde in dit artikel nadere voorschriften worden gegeven, betreffende de navolgende onderwerpen:

a. de wijze van aanmelden van studenten als bedoeld in het eerste lid, alsmede de termijn die voor de aanmelding door het bevoegd gezag mag worden gesteld;

b. de wijze waarop door de school bekendheid moet worden gegeven aan opleidingsinstellingen en staatsexamencommissies over de beschikbaarheid en de aard van schoolpracticumplaatsen;

c. de categorieën studenten ten aanzien van wie de verplichting, bedoeld in het eerste lid, niet geldt;

d. regulering in de situatie dat, bij een beperkte beschikbaarheid van schoolpracticumplaatsen aan de school, gelijktijdig studenten die in opleiding zijn voor een functie in het voortgezet onderwijs, en studenten die in opleiding zijn voor een functie in het basisonderwijs, worden aangemeld;

e. de vakken van een schoolsoort, waarvoor in verband met het geringe aantal lessen, dat daarin aan een school wordt gegeven, de verplichting, bedoeld in het eerste lid, niet geldt.

Artikel 40

Bij algemene maatregel van bestuur wordt geregeld, op welke wijze met de daarvoor in aanmerking komende organisaties van het aan de scholen verbonden personeel overleg wordt gepleegd inzake de voorschriften, bedoeld in de artikelen 38, 39, tweede lid, en 43, derde lid.

Artikel 41

1. De bevoegdheid tot het geven van onderwijs vervalt van rechtswege bij onherroepelijke veroordeling wegens het misdrijf, bedoeld in artikel 249 van het Wetboek van Strafrecht.

2. Onze minister kan besluiten, dat een leraar, die onherroepelijk is veroordeeld wegens een ander misdrijf dan bedoeld in het eerste lid, de bevoegdheid tot het geven van onderwijs heeft verloren.

3. Van een besluit, als bedoeld in het tweede lid, kan de betrokkene binnen dertig dagen, nadat het te zijner kennis is gebracht, bij Ons in beroep komen.

4. In bijzondere gevallen kunnen Wij aan hem, die ingevolge het bepaalde in het eerste of het tweede lid de bevoegdheid tot het geven van onderwijs heeft verloren, deze bevoegdheid, al dan niet onder voorwaarden, teruggeven. Het derde lid is van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK II

Overige regelen voor het openbaar schoolonderwijs

Artikel 42

Het onderwijs bevordert de algehele ontwikkeling van de leerlingen door het doen verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden en draagt bij tot hun vorming op grondslag van waarden, in de Nederlandse traditie met name door christendom en humanisme erkend.

Artikel 43

1. De benoeming van de rector, de directeur, de conrectoren, de adjunct-directeuren en de leraren aan een openbare school geschiedt na ingewonnen advies van de inspectie en, wanneer het de rector of de

directeur betreft, de conrectoren of de adjunct-directeuren gehoord en, wanneer het een conrector, adjunct-directeur of leraar betreft, de rector en de conrectoren of de directeur en de adjunct-directeuren gehoord.

2. Indien naar de mening van de inspectie schorsing of ontslag van een rector, een directeur, een conrector, een adjunct-directeur of een leraar van een gemeentelijke school noodzakelijk is, kunnen bij nalatigheid of weigering van het bevoegd gezag gedeputeerde staten de schorsing opleggen of het ontslag verlenen.

Gedeputeerde Staten leggen de disciplinaire straf of de schorsing op of verlenen het ontslag, indien het betreft een rector, een directeur, een conrector, een adjunct-directeur of een leraar van een gemeentelijke school, die tevens lid van de raad der gemeente is, welke die school in stand houdt. Ten aanzien van een door Gedeputeerde Staten krachtens de vorige volzin genomen besluit is artikel 4 niet van toepassing, doch artikel 3 van de Ambtenarenwet 1929.

3. Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven omtrent de verplichtingen, alsmede omtrent de benoeming, de schorsing, het ontslag en de disciplinaire straffen van de rector, de directeur, de conrectoren, de adjunct-directeuren, de leraren en het overige personeel, bedoeld in artikel 38.

Artikel 43a

1. De rector, de directeur, de conrectoren, de adjunct-directeuren, de leraren en het overige personeel, bedoeld in artikel 38, van de openbare school, zijn in het bezit van een door het bevoegd gezag getekende akte van aanstelling. De akte van aanstelling bevat ten minste:

- a. de naam en het adres van het bevoegd gezag;
- b. de naam, de voornamen en de geboortedatum van de betrokkene;
- c. de datum van ingang van de aanstelling;
- d. de functie waarin de betrokkene wordt aangesteld;
- e. de bepaling of de aanstelling in vaste of in tijdelijke dienst geschiedt en in het laatste geval de gronden voor de tijdelijkheid en de duur van de aanstelling;
- f. de omvang van de betrekking;
- g. de op de dag van zijn aanstelling van toepassing zijnde schaal en het salarisnummer;
- h. de school waaraan de betrokkene werkzaam zal zijn;
- i. de van toepassing zijnde afvloeiingsregeling.

2. Het bevoegd gezag draagt zorg dat afschriften van de bewijzen van bekwaamheid, van de verklaring omtrent het gedrag, alsmede van de akte van aanstelling van het aan de school verbonden personeel worden bewaard.

Artikel 44

1. Het onderwijs aan openbare scholen wordt gegeven met eerbiediging van ieders geloofs- of levensovertuiging.

2. Wij kunnen hem, die zich in dit opzicht aan plichtsverzuim schuldig maakt, voor ten hoogste een jaar en bij herhaling voor onbepaalde tijd in zijn bevoegdheid tot het geven van onderwijs aan een openbare school schorsen.

Artikel 46⁶

1. Aan de openbare scholen worden op verzoek van kerkelijke gemeenten of van plaatselijke kerken de leerlingen in de gelegenheid gesteld in de schoollokalen godsdienstonderwijs te volgen van godsdienstleraren, daartoe door die gemeenten of kerken aan te wijzen.

⁶ Artikel 45 is vervallen bij wet van 16 december 1981, Stb. 778.

2. De schoollokalen worden, zo nodig verwarmd en verlicht, kosteloos voor het godsdienstonderwijs beschikbaar gesteld.
3. Bij een geschil omtrent het vaststellen van lessen of het beschikbaar stellen van lokalen van gemeentelijke scholen beslist Onze minister.
4. Aan de kerkelijke gemeenten of de plaatselijke kerken kan een vergoeding worden toegekend volgens regelen, bij algemene maatregel van bestuur te stellen.
5. Voor de toepassing van dit artikel worden met kerkelijke gemeenten gelijkgesteld verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid, die zich blijkens de statuten het geven of doen geven van godsdienstonderwijs ten doel stellen.

Artikel 47

1. Aan de openbare scholen worden op verzoek van door Ons tot dit doel toegelaten genootschappen op geestelijke grondslag de leerlingen, wier ouders, voogden of verzorgers daartoe de wens te kennen geven, in de gelegenheid gesteld in de schoollokalen vormingsonderwijs te volgen van leraren, daartoe door deze genootschappen aan te wijzen.
2. De schoollokalen worden, zo nodig verwarmd en verlicht, kosteloos voor het vormingsonderwijs beschikbaar gesteld.
3. Bij een geschil omtrent het vaststellen van lessen of het beschikbaar stellen van lokalen van gemeentelijke scholen beslist Onze minister.
4. Aan de genootschappen, bedoeld in het eerste lid, kan een vergoeding worden toegekend volgens regelen, bij algemene maatregel van bestuur te stellen.

HOOFDSTUK III

Overige voorwaarden voor bekostiging uit de openbare kas van het bijzonder schoolonderwijs

Artikel 48

1. Indien binnen redelijke afstand van de woning van de leerling niet de gelegenheid bestaat tot het volgen van het onderwijs aan een openbare school, mag aan deze leerling de toegang tot een gelijksoortige, uit de openbare kas bekostigde bijzondere school niet worden geweigerd op grond van levensbeschouwing, tenzij de school uitsluitend bestemd is voor interne leerlingen.
2. Indien tot een bijzondere school ingevolge het eerste lid andere leerlingen worden toegelaten dan voor wie de school in verband met de levensbeschouwing wordt in stand gehouden, kunnen deze leerlingen niet worden verplicht tot het volgen van de lessen in de vakken, die in verband met die levensbeschouwing aan het leerplan zijn toegevoegd.

Artikel 49

1. De bijzondere school staat onder het bestuur van een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid die zich het geven van onderwijs in de zin van deze wet ten doel stelt zonder daarbij het maken van winst te beogen.
2. Het schoolbestuur draagt zorg voor een deskundig beheer.

Artikel 51⁷

1. De akte van benoeming bevat tenminste bepalingen van gelijke inhoud als zijn vastgesteld bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 39, tweede lid, voor zover deze geen rechtstreekse aanspraak geven ten laste van het Rijk.

⁷ Artikel 50 is vervallen bij wet van 16 december 1981, Stb. 778.

2. De rector, de directeur, de conrectoren, de adjunct-directeuren, de leraren en het overige personeel, bedoeld in artikel 38, van de bijzondere school zijn in het bezit van een door het bevoegd gezag en door henzelf getekende akte van benoeming. Deze akte van benoeming bevat ten minste:

- a. de naam en het adres van het bevoegd gezag;
- b. de naam, de voornamen en de geboortedatum van de betrokkene;
- c. de datum van ingang van de benoeming;
- d. de functie waarin de betrokkene wordt benoemd;
- e. de bepaling of de benoeming in vaste of in tijdelijke dienst geschiedt en in het laatste geval de gronden voor de tijdelijkheid en de duur van de benoeming;
- f. de omvang van de betrekking;
- g. de op de dag van zijn benoeming van toepassing zijnde schaal en het salarisnummer;
- h. de school waaraan de betrokkene werkzaam zal zijn;
- i. de van toepassing zijnde afvloeiingsregeling.

3. De akte van benoeming bevat bepalingen inzake gronden voor schorsing, ontslag en disciplinaire maatregelen.

4. Het bevoegd gezag draagt zorg dat afschriften van de bewijzen van bekwaamheid, van de verklaringen omtrent het gedrag, alsmede van de akten van benoeming van het aan de school verbonden personeel worden bewaard.

Artikel 52

1. De rector of de directeur, de conrectoren, de adjunct-directeuren, de leraren en het overige personeel, bedoeld in artikel 38, van bijzondere scholen kunnen tegen een door het schoolbestuur genomen besluit tot schorsing, tot het opleggen van een disciplinaire straf, tot het direct of indirect onthouden van promotie, tot het verminderen van de omvang van de betrekking of tot ontslag anders dan op eigen verzoek, voordat zij de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt of het tijdvak, waarvoor zij zijn benoemd, is verlopen, in beroep komen bij de commissie van beroep, waarbij het schoolbestuur is aangesloten en aan wier uitspraak het zich onderwerpt. Het beroep moet schriftelijk worden ingesteld binnen dertig dagen, nadat het besluit ter kennis van de belanghebbende is gebracht.

2. Tijdens de behandeling voor een commissie van beroep loopt geen verjaring met betrekking tot rechtsvorderingen ter zake van besluiten, die aan het oordeel van de commissie zijn onderworpen.

Artikel 53

1. Een commissie van beroep strekt haar werkkring uit over ten minste twintig bijzondere scholen. Onze minister kan het in de vorige volzin bedoelde aantal scholen lager stellen.

2. Zij bestaat uit vijf leden en vijf plaatsvervangende leden, waarvan twee leden en twee plaatsvervangende leden worden gekozen door de schoolbesturen en twee leden en twee plaatsvervangende leden door het personeel van de in het vorige lid bedoelde scholen. Deze vier leden kiezen het vijfde lid, tevens voorzitter, en diens plaatsvervanger.

3. De leden en plaatsvervangende leden mogen niet zitting hebben in het schoolbestuur, noch deel uitmaken van het personeel van een school, waarover de commissie haar werkkring uitstrekt.

4. Omtrent de verdere samenstelling en de werkwijze van de commissies van beroep worden nadere voorschriften gegeven bij algemene maatregel van bestuur.

AFDELING II

Niet uit de openbare kas bekostigde bijzonder schoolonderwijs

Artikel 54

Het bestuur van een bijzondere school voor voortgezet onderwijs geeft binnen een maand na de oprichting van de school onder overlegging van de statuten der instelling, die de school in stand houdt, en van de reglementen, van die oprichting kennis aan Onze minister. Indien de statuten of reglementen worden gewijzigd of ingetrokken, wordt eveneens binnen een maand van de wijziging of van de intrekking van de statuten of reglementen aan Onze minister kennis gegeven.

Artikel 55

1. Algemeen voortgezet onderwijs mag slechts worden gegeven door hem, die in het bezit is van:
  - a. een verklaring omtrent het gedrag, als bedoeld in artikel 33, eerste lid onder a;
  - b. een bewijs van bekwaamheid, als bedoeld in artikel 33, eerste lid onder b;
en die de bevoegdheid tot het geven van onderwijs niet krachtens artikel 41 heeft verloren.
2. Het eerste lid onder b is niet van toepassing op een leraar, in zoverre deze belast is met het geven van godsdienstonderwijs.
3. Artikel 33, tweede tot en met vijfde lid, en artikel 41 zijn van toepassing.

Artikel 56

1. Onze minister kan, de Onderwijsraad gehoord, de school, die ten aanzien van de duur van de cursus, het leerplan en de bevoegdheden van de leraren overeenkomt met een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor hoger algemeen voortgezet onderwijs, voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs of voor beroepsonderwijs, als bedoeld in artikel 29, eerste en tweede lid, aanwijzen als bevoegd om aan de leerlingen op grond van het met gunstig gevolg afleggen van een eindexamen aan de school het diploma uit te reiken, bedoeld in het vierde lid van dat artikel.
2. Artikel 29, derde en vijfde lid, is op dit eindexamen van toepassing.

Artikel 57

De aanwijzing geschiedt op een daartoe tot Onze minister gericht verzoek van het schoolbestuur. Bij het verzoek worden overgelegd:

- a. het leerplan van de school;
- b. een opgave van de bewijzen van bekwaamheid en van voldoende pedagogische en didactische voorbereiding van de leraren;
- c. de statuten en het reglement van de rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid, die de school in stand houdt.

Artikel 58

1. Het leerplan van een ingevolge artikel 56 aangewezen school voldoet ten minste aan de voorschriften van de artikelen 22 en 23.
2. Bij wijziging van het leerplan doet het schoolbestuur daarvan onmiddellijk mededeling aan de inspectie.
3. Onze minister kan, de Onderwijsraad gehoord, ten behoeve van de bijzondere inrichting van het onderwijs aan de school goedkeuren, dat wordt afgeweken van het eerste lid.

4. De naam van de school duidt aan, met welke van de uit de openbare kas bekostigde scholen zij overeenkomt.

5. De voorwaarden voor de toelating tot de school zijn ten minste gelijk aan die, vastgesteld krachtens artikel 27.

6. De artikelen 33 en 41 zijn van toepassing.

Artikel 59

1. Onze minister kan, de Onderwijsraad gehoord, bij met redenen omklede beschikking de aanwijzing intrekken, indien niet langer wordt voldaan aan de artikelen 56 en 58 of indien van misbruik van de verleende aanwijzing is gebleken.

2. Tegen de in het eerste lid bedoelde intrekking kan het schoolbestuur bij Ons in beroep komen binnen dertig dagen na de dag, waarop de beschikking te zijner kennis is gebracht.

AFDELING III

Staatsexamens

Artikel 60

1. Jaarlijks wordt gelegenheid gegeven om door het met gunstig gevolg afleggen van een staatsexamen voor een door Onze minister in te stellen commissie een diploma te verkrijgen, overeenkomende met een diploma van een school, als bedoeld in artikel 29, eerste lid.

2. Bij algemene maatregel van bestuur wordt, de Onderwijsraad gehoord, bepaald, welke andere diploma's kunnen worden verkregen door het met gunstig gevolg afleggen van een staatsexamen voor een door Onze minister in te stellen commissie.

3. Zij, die zijn afgewezen bij het eindexamen van een school, worden niet toegelaten tot het in hetzelfde jaar te houden overeenkomstige staatsexamen.

4. De staatsexamens zijn openbaar, behoudens het schriftelijke gedeelte.

5. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, worden voorschriften vastgesteld omtrent de in dit artikel bedoelde examens, die niet voor alle kandidaten dezelfde vakken behoeven te omvatten. Daarbij kan worden bepaald het bedrag, dat voor de toelating tot deze examens verschuldigd is.

AFDELING IV

Andere vormen van voortgezet onderwijs

Artikel 61

De kosten van de door Ons aan te wijzen inrichtingen voor voortgezet onderwijs, bedoeld in artikel 5 onder d, waaronder in ieder geval de vormingsinstituten voor jeugdigen, voor wie de verplichting tot het volgen van volledig dagonderwijs is geëindigd, kunnen volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regelen door het Rijk geheel of gedeeltelijk worden vergoed.

Artikel 62

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen richtlijnen worden gegeven betreffende het programma en de eisen van bekwaamheid van de leraren,

alsmede voorschriften ten aanzien van de lokalen van de inrichtingen, bedoeld in artikel 61.

Artikel 63

Wij kunnen bepalen, welke artikelen van de afdelingen I en II van deze titel en van hoofdstuk II van titel III van toepassing zijn op de inrichtingen, bedoeld in artikel 61.

TITEL III

Aanvang, wijze en beëindiging der bekostiging

HOOFDSTUK I

Aanvang der bekostiging

Artikel 64

1^a. In dit hoofdstuk wordt onder school verstaan een school, als bedoeld in afdeling I van titel II, een afdeling, als bedoeld in artikel 8, eerste lid onder b en c of een afdeling van een school voor beroepsonderwijs.

2. De artikelen 65 tot en met 74 zijn niet van toepassing:

- a. op cursussen;
- b. indien twee of meer uit de openbare kas bekostigde scholen, als bedoeld in afdeling I van titel II, worden verenigd tot een lyceum of tot een scholengemeenschap, tenzij het derde lid van toepassing is;
- c. bij omzetting van een bekostigde bijzondere school in een gelijksoortige openbare school of omgekeerd.

3^a. De artikelen 65 tot en met 74 zijn van overeenkomstige toepassing met betrekking tot een bekostigde school waarvoor Onze minister de goedkeuring, bedoeld in artikel 75, derde lid, niet heeft verleend.

4. De bekostiging uit de openbare kas van een school neemt geen aanvang dan krachtens de bepalingen van dit hoofdstuk.

Artikel 65

1. Onze minister van onderwijs en wetenschappen stelt na overleg met de daarvoor in aanmerking komende organisaties, de Onderwijsraad gehoord en, voor zover het betreft het landbouwonderwijs, in overleg met Onze minister van landbouw en visserij, jaarlijks een plan van scholen vast, die in de drie kalenderjaren, volgende op het jaar van de vaststelling voor bekostiging uit 's Rijks kas in aanmerking zullen worden gebracht. Dit plan heeft ten doel te komen tot een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen naar soort van onderwijs, mede gelet op het verlangde onderwijs in het betrokken gebied. Op het plan worden uitsluitend scholen geplaatst waarover overleg heeft plaats gevonden met de in de eerste volzin bedoelde organisaties en waarover de Onderwijsraad is gehoord.

2. Het ontwerp van het Plan van Scholen wordt jaarlijks voor 1 september bekendgemaakt in de Nederlandse Staatscourant en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal overgelegd. Het plan wordt niet vastgesteld dan nadat 30 dagen na de bekendmaking en overlegging zijn verstreken en gedurende die termijn niet door of namens de Kamer de wens te kennen wordt gegeven dat over dat ontwerp overleg gewenst wordt. De vaststelling van het Plan van Scholen geschiedt voor 1 oktober, volgend op de datum van de bekendmaking van het ontwerp.

^a Op grond van de wet van 7 november 1985, Stb. 612 zal met ingang van 1 augustus 1991 in artikel 64, eerste lid «b en c» worden vervangen door: b.

^a Op grond van de wet van 10 september 1985, Stb. 532 wordt op een nader bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip onder wijziging van de punt in een komma, aan artikel 64, derde lid, het volgende toegevoegd:

met inachtneming van het ter zake bepaalde in de Kaderwet Volwasseneneducatie.

3. Bij de samenstelling van het plan wordt uitgegaan van de verzoeken en de deelplannen, bedoeld in artikel 66, en van de door Onze minister noodzakelijk geachte rijksscholen.

4. In ieder geval geldt een rijksschool als noodzakelijk in de zin van het vorige lid, indien een verzoek om opneming in het plan, als bedoeld in artikel 66, eerste en derde lid, van een gemeentelijke school uitblijft en daardoor niet voldoende is voorzien in de behoefte aan openbaar onderwijs in een genoegzaam aantal scholen.

5. Indien een bijzondere school wordt opgericht, die niet in het plan is opgenomen, komt deze school niet voor bekostiging uit 's Rijks kas in aanmerking gedurende ten minste drie kalenderjaren, volgende op het jaar van de oprichting, tenzij artikel 69 of artikel 72 van toepassing is.

Artikel 66

1. Een verzoek om opneming in het plan wordt voor 1 februari van het jaar, voorafgaande aan dat van de vaststelling, bij Onze minister ingediend door of namens de gemeenteraad, indien het een gemeentelijke school betreft, en door of namens het schoolbestuur, indien het een bijzondere school betreft. In bijzondere gevallen kan een verzoek om opneming in het plan van een afdeling van een school voor beroepsonderwijs worden ingediend tot 1 februari van het jaar, waarin het plan wordt vastgesteld.

Onze Minister stelt jaarlijks vóór 1 april vast welke verzoeken als bijzondere gevallen als bedoeld in de vorige volzin worden aangemerkt en de motivering daarvan.

2. Ten minste eenmaal in de drie jaren stellen gedeputeerde staten vast, of voldoende is voorzien in de behoefte aan openbaar onderwijs in een genoegzaam aantal scholen.

3. Gedeputeerde staten kunnen de gemeente opdragen een verzoek te richten tot Onze minister om opneming in het plan van een gemeentelijke school, indien de ouders, voogden en verzorgers van een naar hun oordeel voldoende aantal leerlingen hiertoe de wens hebben te kennen gegeven en de gemeente daaraan niet heeft voldaan.

4. Elk verzoek is met redenen omkleed, vermeldt de aard en de plaats van vestiging van de school en gaat vergezeld van een prognose omtrent de te verwachten omvang. Indien het verzoek namens de raad of het schoolbestuur wordt ingediend door een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid, die zich de bevordering van het voortgezet onderwijs ten doel stelt, is het vervat in een deelplan, waarin zijn opgenomen de scholen, waarvan de oprichting in de drie kalenderjaren, waarover het plan zich uitstrekt, door die rechtspersoon wordt voorgestaan.

5. Elk verzoek, bedoeld in het voorgaande lid, wordt door Onze minister toegezonden aan de provincie die het aangaat. Binnen vier maanden na ontvangst stellen Provinciale Staten Onze minister in kennis van hun oordeel over deze verzoeken.

6. Het bepaalde in het voorgaande lid is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot verzoeken die de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht aangaan.

Artikel 67

1. Het plan vermeldt van elke school de aard, de plaats van vestiging en de te verwachten omvang en geeft aan, welke scholen in het eerste jaar voor bekostiging uit 's Rijks kas in aanmerking zullen worden gebracht.

2. Indien scholen op het plan worden vermeld zonder aanduiding van het eerste jaar van bekostiging uit 's Rijks kas, worden de redenen daarvan aan het plan toegevoegd.

3. Behoudens het bepaalde in het derde lid zijn in ieder plan mede opgenomen de scholen uit het vorige plan, die nog niet voor bekostiging in aanmerking zijn gebracht.

4. Op verzoek van de aanvrager, dan wel indien zich naar het oordeel van Onze minister omstandigheden hebben voorgedaan, die bij de vaststelling van een plan niet bekend waren, kan uit het plan een in een vorig plan opgenomen school vervallen.

Artikel 68

Indien Onze minister van oordeel is, dat een andere school dan gevraagd wordt, dan wel een andere plaats van vestiging meer in overeenstemming is met een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen, treedt hij, alvorens het plan wordt vastgesteld, in overleg met de aanvrager.

Artikel 69

1. Onze minister neemt in het plan in elk geval op de dagscholen, waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij, gelet op de belangstelling voor het desbetreffende schooltype en op het leerlingenverloop, blijkens statistische gegevens, waaronder die verstrekt door het Centraal Bureau voor de Statistiek, zullen worden bezocht door ten minste

- a. driehonderd vijfenvijftig leerlingen, voor wat betreft een gymnasium;
- b. driehonderd veertig leerlingen, voor wat betreft een atheneum;
- c. vierhonderd zestig leerlingen, voor wat betreft een lyceum;
- d. driehonderd zestig leerlingen, voor wat betreft een school en honderd vijftig voor wat betreft een afdeling voor hoger algemeen voortgezet onderwijs;
- e. tweehonderd zestig leerlingen, voor wat betreft een school voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs;
- f. honderd leerlingen, voor wat betreft een school voor lager algemeen voortgezet onderwijs;
- g. driehonderd vijftig leerlingen, voor wat betreft een lagere technische school met vierjarige cursus en drie afdelingen;
- h. tweehonderd zestig leerlingen, voor wat betreft een school voor lager huishoud- en nijverheidsonderwijs;
- i. honderd vijftig leerlingen, voor wat betreft een lagere landbouwschool.

2. Een scholengemeenschap, in zich verenigende twee of meer van de in het eerste lid genoemde scholen, wordt in ieder geval in het plan opgenomen, indien op gelijke wijze als volgens het eerste lid kan worden aangetoond, dat het aantal leerlingen van elk der samenstellende scholen, behalve van een daartoe behorend lyceum, ten minste drie vierden zal bedragen van het daarvoor in het eerste lid genoemde aantal.

3. Bij de toepassing van de voorgaande leden worden niet in aanmerking genomen de leerlingen, voor wie binnen redelijke afstand plaatsruimte beschikbaar zal zijn op een gelijksoortige school, waar het verlangde onderwijs wordt gegeven, tenzij deze school uitsluitend voor interne leerlingen bestemd is.

Artikel 70

1. Het plan wordt binnen een maand na de vaststelling in de Nederlandse Staatscourant openbaar gemaakt en toegezonden aan het bevoegd gezag en aan de rechtspersoon bedoeld, in artikel 66, vierde lid.

Aan het plan wordt toegevoegd een overzicht van de verzoeken die niet zijn ingewilligd en de motivering daarvan. Bovendien wordt melding gemaakt van het oordeel van provinciale staten en gemeenten, bedoeld in artikel 66, vijfde en zesde lid, alsmede, indien Onze minister een van dat oordeel afwijkend besluit heeft genomen, de motivering daarvan.

2. Indien aan een verzoek om opnemng van een school in het plan geen gevolg is gegeven, worden de redenen hiervan bij de toezending van het plan aan de aanvrager medegedeeld.

Artikel 71

Tegen een beschikking, als bedoeld in artikel 67, derde lid, voorzover het betreft het vervallen van een school uit het plan niet op verzoek van de aanvrager, alsmede tegen de beschikking, bedoeld in artikel 70, tweede lid, kan de aanvrager binnen dertig dagen na de dag van openbaarmaking van het plan in de Nederlandse Staatscourant bij Ons voorziening vragen.

Artikel 72

Indien het beroep gegrond wordt verklaard, neemt Onze minister de school op in het eerste na Onze beslissing vast te stellen plan van scholen.

Artikel 73

Zodra de bekostiging van een in het plan opgenomen school een aanvang kan nemen, doet Onze minister daarvan mededeling aan het bevoegd gezag en aan de rechtspersoon, bedoeld in artikel 66, vierde lid.

Artikel 74

1. De bekostiging vangt in elk geval aan, nadat de school vijf achtereenvolgende jaren in het plan is opgenomen.
2. Ten aanzien van een school, die ingevolge artikel 72 voor het eerst in het plan wordt opgenomen, vangt deze termijn aan in het jaar, waarin het beroep werd ingesteld, en ten aanzien van een school, die ingevolge dat artikel weer in het plan wordt opgenomen, in het jaar, waarin de school voor het eerst in het plan werd opgenomen.
3. De aanspraak op bekostiging vervalt, indien de voorgenomen oprichting van de desbetreffende school niet is verwezenlijkt binnen twee jaren na het jaar, waarin de bekostiging een aanvang had kunnen nemen, tenzij Onze minister in bijzondere gevallen anders bepaalt.

Artikel 75

1. Onze minister kan cursussen voor bekostiging in aanmerking brengen, indien naar zijn oordeel daaraan behoefte bestaat.
2. Onze minister kan, de daarvoor in aanmerking komende organisaties gehoord, onder door hem te stellen voorwaarden voor bekostiging in aanmerking brengen een school die wordt opgericht door middel van een omzetting, als bedoeld in artikel 64, tweede lid, onder c.
- 3¹⁰. Onze minister kan, de daarvoor in aanmerking komende organisaties gehoord, goedkeuren dat een bekostigde school wordt gesplitst of een andere plaats van vestiging krijgt. Onze minister kan aan zijn goedkeuring voorwaarden verbinden.

Artikel 76

Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven omtrent de uitvoering van dit hoofdstuk.

¹⁰ Op grond van de wet van 10 september 1985, Stb. 532 wordt op een nader bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip aan artikel 75 een nieuw, ten onrechte genoemd derde in plaats van vierde, lid toegevoegd, luidende:

Bij toepassing van de beide voorgaande leden van dit artikel neemt Onze minister het in de artikelen 46 tot en met 48 van de Kaderwet Volwasseneneducatie bepaalde, in acht.

HOOFDSTUK II

Wijze der bekostiging

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 77

1. De kosten der gemeentelijke en bijzondere scholen, bedoeld in afdeling I van titel II, worden door het Rijk vergoed met inachtneming van de artikelen 78 tot en met 112.

2¹¹. Aan bijzondere scholen, als bedoeld in het eerste lid, wordt uit de openbare kas geen vergoeding toegekend dan krachtens de bepalingen van deze wet.

3. Met betrekking tot een scholengemeenschap kan Onze minister nadere voorschriften geven voor de toepassing van dit hoofdstuk.

Artikel 78

De kosten der scholen zijn:

a. de salarissen, waaronder worden verstaan de kosten van de salarissen en toelagen, bedoeld in artikel 38, de uitkeringen en vergoedingen, waarop de rectoren, de directeuren, de conrectoren, de adjunct-directeuren, de leraren en het overige personeel, voor wie voorschriften betreffende de formatie zijn vastgesteld ingevolge artikel 79, negende lid, aanspraak hebben, de bijdragen tot hun pensioen en tot dat van hun weduwen en wezen, alsmede van de voor hen wettelijk verschuldigde premies;

b. de stichtingskosten, waaronder worden verstaan de kosten van het aankopen, stichten, verbouwen, herbouwen en uitbreiden van de schoolgebouwen en de dienstwoningen van het personeel, met inbegrip van de kosten ter verkrijging van de grond, die van de verandering van inrichting dier gebouwen, van het herstellen daarvan, voor zover dit niet het gewone onderhoud betreft, alsmede de kosten van het aankopen, van eerste aanleg en van verandering van aanleg van de voor het onderwijs bestemde terreinen;

c. de huren, waaronder worden verstaan de kosten van het huren van de schoolgebouwen of lokalen, van de dienstwoningen en van de terreinen, alsmede de kosten van erfpacht of enig ander zakelijk genotsrecht;

d. de inrichtingskosten, waaronder worden verstaan de kosten van het aanschaffen van schoolmeubelen, leer- en hulpmiddelen en schoolbehoeften, voor zover die aanschaffing niet strekt ter vervanging van schoolmeubelen, leer- en hulpmiddelen, die ten gevolge van langdurig gebruik niet meer kunnen worden gebruikt, of tot aanvulling van de voorraad van schoolbehoeften in verband met de vermindering door verbruik;

e. de exploitatiekosten, waaronder worden verstaan:

1. de kosten van het onderhoud van de schoolgebouwen of lokalen, dienstwoningen en terreinen en van de daarop rustende lasten;

2. de kosten van het schoonhouden van de schoolgebouwen of lokalen, alsmede die van het gebruik van brandstoffen, elektrische energie, gas en water;

3. de kosten van het onderhoud van de schoolmeubelen en de leer- en hulpmiddelen;

4. de kosten van het aanschaffen van schoolmeubelen, leer- en hulpmiddelen en schoolbehoeften, voor zover die aanschaffing strekt ter vervanging van schoolmeubelen, leer- en hulpmiddelen, die ten gevolge van langdurig gebruik niet meer kunnen worden gebruikt, of tot aanvulling van de voorraad van schoolbehoeften in verband met de vermindering door verbruik;

5. de administratiekosten;

6. de kosten van de medezeggenschap;

¹¹ Op grond van de wet van 10 september 1985, Stb. 532 wordt op een nader bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip aan artikel 77, tweede lid, onder wijziging van de punt in een komma, het volgende toegevoegd: dan wel krachtens de bepalingen van de Kaderwet Volwasseneneducatie.

7. andere uitgaven ter verzekering van de goede gang van het onderwijs;
- f. de kosten van het godsdienstonderwijs en van het vormingsonderwijs, waaronder worden verstaan de kosten van de vergoedingen, bedoeld in de artikelen 46 en 47.

Artikel 79

1. De berekening van de vergoeding ten behoeve van gemeentelijke scholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en voor hoger algemeen voortgezet onderwijs geschiedt voor:
    - a. de stichtingskosten volgens artikel 80;
    - b. de inrichtingskosten volgens artikel 82;
    - c. de exploitatiekosten volgens de artikelen 85, 86, 87 en 90.
  2. De berekening van de vergoeding ten behoeve van bijzondere scholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en voor hoger algemeen voortgezet onderwijs geschiedt voor:
    - a. de stichtingskosten volgens artikel 81;
    - b. de inrichtingskosten volgens artikel 83;
    - c. de exploitatiekosten volgens de artikelen 85 tot en met 90.
  3. De berekening van de vergoeding ten behoeve van gemeentelijke scholen voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs geschiedt voor:
    - a. de stichtingskosten volgens artikel 80;
    - b. de inrichtingskosten volgens artikel 82;
    - c. de exploitatiekosten volgens de artikelen 85, 86, 87 en 90.
  4. De berekening van de vergoeding ten behoeve van bijzondere scholen voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs geschiedt voor:
    - a. de stichtingskosten volgens artikel 81;
    - b. de inrichtingskosten volgens artikel 83;
    - c. de exploitatiekosten volgens de artikelen 85 tot en met 90.
  5. De berekening van de vergoeding ten behoeve van gemeentelijke en bijzondere scholen voor lager algemeen voortgezet onderwijs en voor beroepsonderwijs geschiedt voor:
    - a. de stichtingskosten volgens artikel 81;
    - b. de inrichtingskosten volgens artikel 84 juncto artikel 81.
- 8¹². Voor zover de wijze van berekening der vergoeding ten behoeve van de scholen, vermeld in de voorgaande leden, in die leden niet nader is aangeduid, omvat de vergoeding het bedrag der kosten, voor zover Onze minister daaraan zijn goedkeuring heeft gehecht. Bij algemene maatregel van bestuur worden vastgesteld het model voor de begroting alsmede richtlijnen voor de raming der exploitatiekosten, een en ander in overleg met de daarvoor in aanmerking komende organisaties.
9. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voor elke soort van scholen voorschriften worden vastgesteld betreffende de formatie van het niet-onderwijzend personeel. Daarbij wordt tevens geregeld, voor welke werkzaamheden, behorende tot de taak van dit personeel, vergoeding kan worden verleend, indien voor deze werkzaamheden geen personeel aan de school is verbonden.

10¹³. De vergoeding van de kosten van de avondscolen, de dag-avond-scolen en de cursussen omvat het bedrag van deze kosten, voor zover Onze minister daaraan zijn goedkeuring heeft gehecht. De paragrafen 2 tot en met 4 van dit hoofdstuk zijn op deze scholen en cursussen niet van toepassing.

§ 2. Stichtingskosten

Artikel 80

1. Ter berekening van de vergoeding van de stichtingskosten ten behoeve van een gemeentelijke school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of voor hoger of middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, met uitzondering van de kosten van verbouw, verandering van

¹² De leden 6 en 7 zijn vervallen bij wet van 14 oktober 1982, Stb. 58.

¹³ Op grond van de wet van 10 september 1985, Stb. 532 wordt op een nader bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip aan artikel 79, tiende lid een nieuwe volzin toegevoegd, luidende:

Onze minister neemt bij de vaststelling van de vergoeding de bepalingen van de Kaderwet Volwasseneneducatie in acht.

inrichting en herstel, stelt Onze minister vast, welk bedrag zou zijn besteed ten behoeve van de stichting van een overeenkomstige rijksschool.

2. De vergoeding van de stichtingskosten omvat:

- a. het bedrag, bedoeld in het eerste lid;
- b. een door Onze minister jaarlijks vast te stellen percentage van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, ter bestrijding van de kosten van verbouw, verandering van inrichting en herstel, voor zover dit niet het gewone onderhoud betreft, met dien verstande dat Onze minister het bedrag, waarover dit percentage wordt berekend, periodiek herziet aan de hand van plaats gehad hebbende stijging of daling der bouwpreizen;
- c. een door Onze minister vast te stellen bedrag ter bestrijding van de kosten van verzekering.

3. Indien de gemeente een bestaand gebouw ten behoeve van de school gaat gebruiken, wordt het bedrag, bedoeld in het tweede lid onder a, voor elk vol jaar na het jaar van stichting van het gebouw verminderd met een percentage, vast te stellen door Onze minister, in overeenstemming met Onze minister van financiën. Onder het jaar van stichting wordt mede verstaan het jaar, waarin de gemeente de eigendom van het gebouw heeft verkregen.

4. Geen vergoeding wordt toegekend, indien een gebouw of een terrein naar het oordeel van Onze minister niet geschikt is voor zijn bestemming.

5. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen vastgesteld voor het toekennen van een vergoeding voor de kosten van tijdelijke voorziening in gebouwen of terreinen.

Artikel 81

1. De vergoeding van de stichtingskosten ten behoeve van een bijzondere school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of voor hoger of middelbaar algemeen voortgezet onderwijs en van een gemeentelijke of bijzondere school voor lager algemeen voortgezet onderwijs of voor beroepsonderwijs omvat het bedrag van de kosten, ten aanzien waarvan Onze minister bij de goedkeuring, bedoeld in het tweede lid, heeft bepaald, dat zij voor vergoeding in aanmerking komen.

2. De plannen en begrotingen betreffende de gebouwen en de terreinen zijn onderworpen aan de goedkeuring van Onze minister.

3. Indien de gebouwen en terreinen om niet zijn verkregen of uit eigen middelen zijn bekostigd, stelt Onze minister ter bepaling van de kosten de waarde vast, die zij op de dag van ingebruikneming of, indien de school op een later tijdstip in het genot van vergoeding is gesteld, op de dag van ingang van de vergoeding hadden. Deze waardevaststelling blijft achterwege, indien de kosten van de gebouwen en de terreinen naar het oordeel van Onze minister niet voor vergoeding in aanmerking komen.

4. Ingeval de gebouwen en de terreinen, bedoeld in het derde lid, naar het oordeel van Onze minister een grotere omvang hebben dan voor een overeenkomstige rijksschool nodig zou zijn, wordt bij de vaststelling van de in het vorige lid bedoelde waarde slechts rekening gehouden met het gedeelte van de gebouwen en de terreinen, dat voor een zodanige rijksschool wordt vereist.

5. Indien het bevoegd gezag zich met de vaststelling, bedoeld in het derde lid, niet kan verenigen, wordt de waarde van de gebouwen en de terreinen geschat.

6. De schatting, bedoeld in het vijfde lid, geschiedt door drie deskundigen, van wie een wordt benoemd door Onze minister, een door het bevoegd gezag en de derde door de twee benoemde deskundigen. Indien de twee deskundigen omtrent de benoeming van de derde niet tot overeenstemming kunnen geraken, doen zij daarvan mededeling aan Onze minister, die aan gedeputeerde staten verzoekt de derde deskundige te benoemen. Het Rijk draagt de kosten van de schatting.

7. De drie deskundigen bepalen het bedrag der waarde, waarna zij de akte van taxatie zo spoedig mogelijk aan Onze minister en een afschrift ervan aan het bevoegd gezag zenden. Indien de drie deskundigen niet eenstemmig zijn in de bepaling van het bedrag, in dier voege dat er een meerderheid en een minderheid bestaat, wordt de waarde vastgesteld op het door de meerderheid geschatte bedrag, terwijl, indien ieder der drie deskundigen een verschillend bedrag aangeeft, de waarde wordt bepaald op het bedrag, dat noch het hoogste, noch het laagste is.

8. Indien naar het oordeel van Onze minister het vastgestelde of geschatte bedrag van een gebouw of een terrein hoger is dan het bedrag, dat voor de stichting van een overeenkomstige rijksschool nodig zou zijn, wordt voor de berekening van de vergoeding in de kosten van dat gebouw of dat terrein het laatstbedoelde bedrag door hem in aanmerking genomen.

9. Bij toepassing van het derde tot en met het achtste lid omvat de vergoeding het bedrag van de ingevolge die leden vastgestelde waarde.

10. Geen vergoeding wordt toegekend, indien een gebouw of een terrein naar het oordeel van Onze minister niet geschikt is voor zijn bestemming.

11. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen vastgesteld voor het toekennen van een vergoeding voor de kosten van tijdelijke voorziening in gebouwen of terreinen.

§ 3. Inrichtingskosten

Artikel 82

1. Ter berekening van de vergoeding van de inrichtingskosten ten behoeve van een gemeentelijke school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of voor hoger of middelbaar algemeen voortgezet onderwijs stelt Onze minister vast, welk bedrag nodig zou zijn voor de inrichting van een overeenkomstige rijksschool.

2. De vergoeding van de inrichtingskosten omvat:

- a. het bedrag, bedoeld in het eerste lid;
- b. een door Onze minister jaarlijks vast te stellen percentage van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, ter bestrijding van die kosten van vernieuwingen, die niet kunnen worden gerekend tot de exploitatiekosten;
- c. een door Onze minister vast te stellen bedrag ter bestrijding van de kosten van verzekering.

Artikel 83

1. Ter berekening van de vergoeding van de inrichtingskosten ten behoeve van een bijzondere school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of voor hoger of middelbaar algemeen voortgezet onderwijs stelt Onze minister vast, welk bedrag nodig zou zijn voor de inrichting van een overeenkomstige rijksschool, alsmede de bedragen voor onderdelen van die inrichting.

2. De vergoeding omvat de uitgaven, die het bevoegd gezag ten behoeve van de inrichting heeft gedaan tot het in het eerste lid bedoelde bedrag, met dien verstande dat voor elk van de onderdelen ten hoogste het daarvoor vastgestelde bedrag wordt toegekend. De vergoeding omvat mede een door Onze minister jaarlijks vast te stellen percentage van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, ter bestrijding van die kosten van vernieuwingen, die niet kunnen worden gerekend tot de exploitatiekosten.

Artikel 84

Voor de berekening van de vergoeding van de inrichtingskosten ten behoeve van een school voor lager algemeen voortgezet onderwijs of voor beroepsonderwijs is artikel 81 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 85

1. Ter berekening van de vergoeding van de exploitatiekosten ten behoeve van een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of voor hoger algemeen voortgezet onderwijs of voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs stelt Onze minister op bij algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze jaarlijks voor 1 oktober vast:

a. het bedrag dat in het voorafgaande kalenderjaar voor de door het Rijk in stand gehouden scholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en voor hoger algemeen voortgezet onderwijs is uitgegeven voor exploitatiekosten;

b. het gedeelte van het onder a bedoelde bedrag dat wordt toegerekend aan de ruimte-eenheden waarover de rijksscholen beschikken, gerekend naar de maatstaf bedoeld in het derde lid onder a en b;

c. het gedeelte van het onder a bedoelde bedrag dat wordt toegerekend aan het aantal leerlingen van de rijksscholen, berekend naar de maatstaf, bedoeld in het derde lid onder c;

d. het overige gedeelte van het onder a bedoelde bedrag, dat wordt toegerekend aan het vaste deel der exploitatiekosten van de rijksscholen.

2. Tot de exploitatiekosten, bedoeld in het eerste lid onder a, worden tevens gerekend een door Onze minister vast te stellen bedrag van de kosten van de administratie van de rijksscholen, die niet op die scholen wordt gevoerd, en een door Onze minister vast te stellen bedrag ter bestrijding van verschuldigde contributies.

3. Onze minister stelt jaarlijks voor 1 oktober eveneens vast:

a. het aantal ruimte-eenheden waarover de rijksscholen naar een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen maatstaf beschikken;

b. een bedrag per ruimte-eenheid, dat wordt vastgesteld door het bedrag, bedoeld in het eerste lid onder b, te delen door het gemiddelde van de aantallen ruimte-eenheden van de rijksscholen naar de toestand op 1 september van het desbetreffende en 1 september van het daaraan voorafgaande kalenderjaar;

c. een bedrag per leerling, dat wordt vastgesteld door het bedrag, bedoeld in het eerste lid onder c, te delen door het gemiddelde van de aantallen leerlingen van de rijksscholen naar de toestand op 1 september van het desbetreffende en 1 september van het daaraan voorafgaande kalenderjaar;

d. een bedrag voor het vaste deel der exploitatiekosten, dat wordt vastgesteld door het bedrag, bedoeld in het eerste lid onder d, te delen door het aantal rijksscholen, naar de toestand op 1 september van het voorafgaande kalenderjaar.

Artikel 86

1. De vergoeding, bedoeld in artikel 85, ten behoeve van een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of voor hoger algemeen voortgezet onderwijs omvat het totaal van de volgende bedragen:

a. het bedrag, bedoeld in artikel 85, derde lid onder b, vermenigvuldigd met het gemiddelde van de aantallen ruimte-eenheden van de school, berekend naar de toestand op 1 september van het desbetreffende en 1 september van het daaraan voorafgaande kalenderjaar naar de in artikel 85, derde lid onder a, bedoelde maatstaf;

b. het bedrag, bedoeld in artikel 85, derde lid onder c, vermenigvuldigd met het gemiddelde van de aantallen leerlingen van de school naar de toestand op 1 september van het desbetreffende en 1 september van het daaraan voorafgaande kalenderjaar;

c. het bedrag, bedoeld in artikel 85, derde lid onder d.

2. De vergoeding, bedoeld in artikel 85, ten behoeve van een school voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs omvat het totaal van de volgende bedragen:

a. het bedrag, bedoeld in artikel 85, derde lid onder b, vermenigvuldigd met het gemiddelde van de aantallen ruimte-eenheden van de school, berekend naar de toestand op 1 september van het desbetreffende en 1 september van het daaraan voorafgaande kalenderjaar naar de in artikel 85, derde lid onder a, bedoelde maatstaf;

b. het bedrag, bedoeld in artikel 85, derde lid onder c, vermenigvuldigd met het gemiddelde van de aantallen leerlingen van de school naar de toestand op 1 september van het desbetreffende en 1 september van het daaraan voorafgaande kalenderjaar;

c. een bedrag, dat wordt vastgesteld als het vaste deel in de exploitatiekosten, naar de maatstaf van de uitgaven, die daarvoor aan een overeenkomstige rijksschool zouden zijn gedaan.

Artikel 87

1. Indien de school in de loop van het kalenderjaar voor de eerste maal voor vergoeding in aanmerking is gekomen, worden voor de berekening van de bedragen, bedoeld in artikel 86, eerste lid onder a en b, of tweede lid onder a en b, genomen het aantal ruimte-eenheden en het aantal leerlingen naar de toestand op de laatste dag der maand, volgende op die, waarin de vergoeding werd toegekend. In dat geval bedraagt de vergoeding een evenredig deel van het totaal van die bedragen.

2. Indien de school is gevormd door samenvoeging van twee of meer scholen, kan Onze minister het bedrag van het vaste deel der exploitatiekosten van de school gedurende ten hoogste vijf jaren, van het tijdstip van de samenvoeging af, verhogen.

Artikel 88

1. Jaarlijks voor 1 december stelt de raad van een gemeente, die een of meer scholen in stand houdt waarvan de exploitatiekosten worden vergoed volgens de bepalingen van deze paragraaf, voorlopig vast:

a. het bedrag, dat de gemeente voor deze scholen ter zake van de exploitatiekosten in het voorafgaande kalenderjaar heeft uitgegeven;

b. het bedrag van de vergoeding, dat met toepassing van de artikelen 85 en 86 over dat kalenderjaar voor deze scholen door het Rijk beschikbaar werd gesteld.

2. Om de vijf jaren stelt de gemeenteraad in dit besluit bovendien voorlopig vast:

a. de som der bedragen, bedoeld in het eerste lid onder a, over de voorafgaande vijf jaren;

b. de som der bedragen, bedoeld in het eerste lid onder b, over de voorafgaande vijf jaren;

c. indien de som, bedoeld onder a, de som, bedoeld onder b, overschrijdt, het bedrag der overschrijding, gedeeld door het gemiddelde van de aantallen leerlingen van de gemeentelijke scholen over de voorafgaande vijf jaren, berekend naar de toestand op 1 september van elk jaar.

3. Na sluiting van de rekening der gemeente door gedeputeerde staten stelt de gemeenteraad de in het eerste en tweede lid bedoelde bedragen in overeenstemming met de in deze rekening opgenomen uitgaven definitief vast, indien de voorlopige vaststelling wijziging moet ondergaan. Is dit laatste niet het geval, dan wordt door het besluit van gedeputeerde staten de voorlopige vaststelling definitief.

4. Afschriften van de in dit artikel bedoelde besluiten van de gemeenteraad worden binnen veertien dagen toegezonden aan de besturen der in de gemeente gevestigde bijzondere scholen waarvan de exploitatiekosten worden vergoed volgens de bepalingen van deze paragraaf. Binnen dertig dagen na deze toezending kan elk van de bedoelde besturen van het besluit van de gemeenteraad bij gedeputeerde staten in beroep komen.

Artikel 89

1. Indien ingevolge artikel 88, tweede lid onder c, een overschrijdingsbedrag per leerling is vastgesteld, keert de gemeente in het jaar, volgende op de definitieve vaststelling der gemeenterekening, aan de in de gemeente gevestigde bijzondere scholen waarvan de exploitatiekosten worden vergoed volgens de bepalingen van deze paragraaf, per school een bedrag uit, gelijk aan het overschrijdingsbedrag, vermenigvuldigd met het gemiddelde van de aantallen leerlingen van die bijzondere school over het desbetreffende tijdvak van vijf jaren, berekend naar de toestand op 1 september van elk jaar.

2. Op het in het eerste lid bedoelde bedrag keert de gemeente, zo spoedig mogelijk nadat de gemeenteraad het overschrijdingsbedrag per leerling voorlopig heeft vastgesteld, een voorschot uit aan de in dat lid bedoelde bijzondere scholen. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd tijdens het betrokken vijfjarige tijdvak op verzoek van en na overleg met de besturen van de betrokken bijzondere scholen, jaarlijks een deel van het naar verwachting te betalen voorschot in mindering hierop uit te keren.

3. Indien het definitief vastgestelde bedrag dat van het uitgekeerde voorschot overtreft betaalt de gemeente het verschil aan het bestuur van de bijzondere school uit. Indien het bedrag van het uitgekeerde voorschot het definitief vastgestelde bedrag overtreft stort het bestuur van de bijzondere school het verschil in de kas der gemeente terug.

Artikel 90

1. Indien een gemeentelijke of een bijzondere school, als bedoeld in artikel 86, in bijzondere omstandigheden verkeert, ten gevolge waarvan voor die school de exploitatiekosten aanzienlijk afwijken van die, nodig voor de redelijke behoefte van een in normale omstandigheden verkerende school, kan Onze minister, de Onderwijsraad gehoord, op verzoek van het bevoegd gezag voor die school een of meer bedragen, bedoeld in artikel 86, verhogen.

2. Het verzoek moet worden ingediend binnen drie maanden na de vaststelling van de bedragen, bedoeld in artikel 85 of artikel 86, tweede lid onder c.

3. Onze minister zendt afschrift van zijn beschikking aan het bevoegd gezag en, indien de beschikking een gemeentelijke school betreft, mede aan de besturen van de overeenkomstige bijzondere scholen ter plaatse.

4. Binnen dertig dagen, met ingang van de dag na die van verzending, kunnen behalve het bevoegd gezag, ook de besturen der bijzondere scholen, bedoeld in het derde lid, bij de Kroon in beroep komen.

5. De bedragen, bedoeld in artikel 88, eerste lid onder a en tweede lid onder a, worden verminderd met de bedragen, waarmee de vergoeding ten behoeve van gemeentelijke scholen ingevolge het eerste lid is verhoogd.

§ 5. Vaststelling en uitkering der vergoedingen

Artikel 91

De besluiten tot vaststelling van de bedragen, bedoeld in de artikelen 85 en 86, tweede lid onder c, alsmede de wijze waarop deze bedragen worden vastgesteld, worden in de Nederlandse Staatscourant bekend gemaakt.

Artikel 92

1. Het bedrag van de vergoeding, waarop de gemeente over het afgelopen kalenderjaar aanspraak heeft, stelt Onze minister vast na aftrek

van de inkomsten, die de gemeente geniet uit lesgelden en schadevergoedingen, als bedoeld in de Lesgeldwet voor boven 17-jarigen in het voortgezet onderwijs (Stb. 1986, 250), uit cursusgelden, uit verhaal van wettelijk verschuldigde bijdragen en premies en, voor zover het een school voor lager algemeen voortgezet onderwijs of voor beroepsonderwijs betreft, na aftrek van de inkomsten, bedoeld in artikel 93, eerste lid onder c, d en e.

2. Artikel 93, tweede lid, is met betrekking tot gemeentelijke scholen voor lager algemeen voortgezet onderwijs of voor beroepsonderwijs mede van toepassing.

Artikel 93

1. Het bedrag van de vergoeding, waarop het bestuur van een bijzondere school over het afgelopen kalenderjaar aanspraak heeft, stelt Onze minister vast na aftrek van:

- a. de inkomsten, die het geniet uit lesgelden en schadevergoedingen, als bedoeld in de Lesgeldwet voor boven 17-jarigen in het voortgezet onderwijs, en uit cursusgelden;
- b. de inkomsten, die het geniet uit verhaal van wettelijk verschuldigde bijdragen en premies;
- c. de door Onze minister vast te stellen waarde van de roerende zaken, die door vervreemding of op andere wijze worden onttrokken aan de bestemming, waartoe zij met de vergoeding zijn aangeschaft;
- d. de opbrengst van werkstukken en van verrichte diensten;
- e. de opbrengst, die het geniet uit verhuur van gebouwen, terreinen en roerende zaken, dan wel als vergoeding voor veroorzaakte kosten bij het doen gebruiken daarvan anders dan wegens verhuur, alsmede de rente van uit 's Rijks kas verkregen gelden en van door het Rijk gegarandeerde geldleningen, een en ander volgens door Onze minister vast te stellen regelen.

2. Indien het bestuur zich met de vaststelling van het bedrag, bedoeld in het eerste lid onder c, niet kan verenigen, wordt de daarbedoelde waarde geschat. Op de schatting is artikel 81, zesde en zevende lid, van toepassing.

Artikel 94

Volgens bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen regelen worden op de vergoeding in mindering gebracht de salarissen, de toelagen, de uitkeringen en de vergoedingen, waarop aanspraak wordt gemaakt door personeel, benoemd met voorbijgaan van gewezen personeel, dat in het genot is van wachtgeld.

Artikel 95

Van het besluit tot vaststelling, tot weigering of tot gehele of gedeeltelijke inhouding van de vergoeding zendt Onze minister binnen veertien dagen afschrift aan het bevoegd gezag.

Artikel 96¹⁴

1. De uitkering van de vergoeding geschiedt bij voorschot, volgens door Onze minister vast te stellen regelen. Daarbij worden tevens voorschriften gegeven voor de verrekening van de uitgekeerde voorschotten met het bedrag van de vastgestelde vergoeding.

¹⁴ Het tweede lid is vervallen bij wet van 8 december 1976, Stb. 671.

Artikel 97

1. Het bestuur van een bijzondere school houdt volgens door Onze minister te stellen regelen op zodanige wijze boek van zijn inkomsten en uitgaven, dat daaruit blijkt, dat de vergoedingen ten behoeve van het onderwijs worden gebruikt. Desverlangd worden aan de door Onze minister aangewezen ambtenaren de boeken en bescheiden ter inzage gegeven. Het bestuur is gehouden deze boeken en bescheiden tien jaren te bewaren.

2. Indien het bevoegd gezag meer dan een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of voor hoger algemeen voortgezet onderwijs, dan wel meer dan een school voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs in stand houdt, kunnen de bedragen van de vergoeding van de exploitatiekosten, toegekend voor elk van die scholen afzonderlijk, onder goedkeuring van Onze minister worden besteed ten behoeve van de exploitatie van die scholen gezamenlijk.

Artikel 98

1. De rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid kan het bestuur van de school slechts overdragen bij notariële akte. Bij die akte worden tevens overgedragen de schoolgebouwen, de inventaris en de terreinen, ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten en die zijn eigendom zijn, en wordt bepaald, dat de verkrijgende rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid de rector, de directeur, de conrectoren, de adjunct-directeuren, de leraren en het overige personeel, genoemd in artikel 38, met ingang van de dag waarop het nieuwe schoolbestuur als zodanig optreedt, in gelijke betrekkingen aan de school benoemt als door hen aan die school werden vervuld. De verkrijgende rechtspersoon treedt tegenover het Rijk en de gemeente in alle uit deze wet voortvloeiende rechten en verplichtingen van zijn rechtsvoorganger.

2. Van de verplichting tot overdracht van de schoolgebouwen, de inventaris en de terreinen kan Onze minister in bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen.

3. Onverminderd het bepaalde in de voorgaande leden is het zonder toestemming van Onze minister vervreemden of met enig zakelijk recht bezwaren van gebouwen, terreinen en roerende zaken, ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten, nietig.

Artikel 99

1. Indien aan gebouwen, terreinen en roerende zaken, ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten, door schuld of nalatigheid van de gemeente of van de rechtspersoon, die de school in stand houdt, schade wordt toegebracht, worden de kosten van herstel niet door het Rijk vergoed.

2. Indien schade, toegebracht aan gebouwen, terreinen of roerende zaken van gemeentelijke scholen voor lager algemeen voortgezet onderwijs of voor beroepsonderwijs en van bijzondere scholen, voor vergoeding in aanmerking komt, treedt het Rijk in alle rechten, die het bevoegd gezag ter zake van die schade tegen derden mocht hebben.

Artikel 100

Indien blijkt, dat gebouwen, terreinen of roerende zaken, ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten, niet behoorlijk worden onderhouden, kan Onze minister bepalen, dat de vergoeding van de exploitatiekosten geheel of gedeeltelijk wordt ingehouden, totdat het bevoegd gezag ter zake de nodige voorzieningen zal hebben getroffen.

Artikel 100a

1. Voor zover gebouwen, terreinen of roerende zaken ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten geheel of gedeeltelijk tijdelijk niet nodig zijn voor het onderwijs aan de school, kan het bevoegd gezag deze voor ten hoogste een jaar, doch uiterlijk tot het einde van het schooljaar, in gebruik geven aan het bevoegd gezag van een andere school voor voortgezet onderwijs of van een uit 's Rijks kas bekostigde school voor ander onderwijs.

2. Het eerste lid is eveneens van toepassing ten aanzien van nader door Onze minister aan te wijzen lokalen, voor zover deze gedurende gedeelten van de dag niet nodig zijn voor het onderwijs aan de school.

3. Ingebruikgeving voor een langere periode dan op grond van het eerste lid toegestaan, behoeft de toestemming van Onze minister. Onze minister kan om gewichtige redenen zodanige toestemming weigeren.

4. Voor zover gebouwen, terreinen of roerende zaken, als bedoeld in het eerste lid, dan wel lokalen, als bedoeld in het tweede lid, naar zijn oordeel geheel of gedeeltelijk niet nodig zullen zijn voor het onderwijs aan de school, is Onze minister bevoegd deze in gebruik te geven aan het bevoegd gezag van een andere school voor voortgezet onderwijs of van een uit 's Rijks kas bekostigde school voor ander onderwijs, behoudens voor de periode dat reeds ingebruikgeving ingevolge het eerste, tweede of derde lid, dan wel ingevolge artikel 100b, onderscheidenlijk verhuur ingevolge artikel 100c, heeft plaatsgevonden.

5. Alvorens een beslissing te nemen als bedoeld in het derde lid, tweede volzin, of in het vierde lid, treedt Onze minister in overleg met het bevoegd gezag van de betrokken scholen.

6. Indien gebouwen, terreinen of roerende zaken zonder toestemming van Onze minister in gebruik zijn gegeven voor een langere termijn dan in het eerste lid bedoeld, eindigt de ingebruikgeving indien Onze minister het vierde lid wenst toe te passen.

7. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen, de Onderwijsraad gehoord, nadere regels worden gesteld met betrekking tot ingebruikgeving als bedoeld in dit artikel.

Artikel 100b

1. Voor zover gebouwen, terreinen of roerende zaken ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten, die geheel of gedeeltelijk tijdelijk niet nodig zijn voor het onderwijs aan de school, niet nodig zijn voor het onderwijs aan een andere school voor voortgezet onderwijs of aan een uit 's Rijks kas bekostigde school voor ander onderwijs, kan het bevoegd gezag deze voor ten hoogste een jaar, doch uiterlijk tot het einde van het schooljaar, in gebruik geven aan derden ten behoeve van andere culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden.

2. Artikel 100a, derde tot en met zevende lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 100c

1. Voor zover gebouwen, terreinen of roerende zaken ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten, die geheel of gedeeltelijk tijdelijk niet nodig zijn voor het onderwijs aan de school, niet nodig zijn voor het onderwijs aan een andere school voor voortgezet onderwijs of aan een uit 's Rijks kas bekostigde school voor ander onderwijs, dan wel voor andere culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden, kan het bevoegd gezag deze voor ten hoogste een jaar, doch uiterlijk tot het einde van het schooljaar, verhuren aan derden ten behoeve van andere doeleinden.

2. Het bevoegd gezag gaat niet over tot de verhuur bedoeld in het eerste lid indien:

- a. het voorgenomen gebruik zich niet verdraagt met het onderwijs aan de school;
  - b. het te verhuren gebouw of gedeelte daarvan bestemd zal zijn voor woonruimte als bedoeld in artikel 1623a, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek of voor bedrijfsruimte als bedoeld in artikel 1624, tweede lid, van dat wetboek.
3. Verhuur voor een langere periode dan op grond van het eerste lid toegestaan, behoeft de toestemming van Onze minister, de inspectie gehoord. Onze minister kan om gewichtige redenen zodanige toestemming weigeren. De huurovereenkomst wordt voor een bepaalde tijd aangegaan.
  4. De huurovereenkomst eindigt van rechtswege aan het einde van de overeengekomen termijn. Op de overeenkomst en, indien deze wordt ingesteld, op de vordering tot ontruiming na het einde van de overeenkomst, zijn de bepalingen van de Huurwet (Stb. 1981, 465) niet van toepassing.
  5. Het verhuren van gebouwen of terreinen door het bevoegd gezag in strijd met dit artikel is nietig.

Artikel 101

1. Indien gebouwen, terreinen of roerende zaken van scholen, ten behoeve waarvan een vergoeding in de stichtingskosten of inrichtingskosten is genoten, geheel of gedeeltelijk aan hun bestemming worden onttrokken of met toestemming van Onze minister worden vervreemd, anders dan bedoeld in artikel 98, eerste lid, dan wel indien de bekostiging wordt beëindigd, is de gemeente dan wel de rechtspersoon aan het Rijk een bedrag verschuldigd. Het bevoegd gezag kan, buiten het geval van vervreemding, in de plaats van betaling van dit bedrag de eigendom van die gebouwen, terreinen of roerende zaken binnen vier maanden aan het Rijk overdragen.
2. Onze minister stelt het bedrag, bedoeld in het eerste lid, vast op de grondslag van de waarde van de gebouwen, terreinen of roerende zaken en de door het bevoegd gezag daarvoor ontvangen vergoedingen en uit eigen middelen bestede gelden.
3. Bij overdracht van de eigendom van gebouwen, terreinen of roerende zaken ingevolge het eerste lid vergoedt het Rijk, indien gedeelten van de gebouwen, terreinen of roerende zaken uit eigen middelen zijn bekostigd en hiervoor geen vergoeding werd genoten, een door Onze minister te bepalen waarde.
4. Artikel 81, vijfde, zesde en zevende lid, is van toepassing.
5. Volgens regelen te stellen bij algemene maatregel van bestuur kan van de voorgaande leden worden afgeweken, wanneer het betreft tijdelijke voorzieningen in gebouwen of terreinen.
6. Geschillen over de toepassing van dit artikel worden door Ons beslist.

Artikel 102

Artikel 101 is niet van toepassing, indien en voor zover Onze minister heeft goedgekeurd, dat gebouwen, terreinen of roerende zaken worden bestemd voor ander onderwijs, dan wel worden gebruikt voor andere culturele of maatschappelijke doeleinden.

Artikel 103

Het bevoegd gezag geeft Onze minister alle inlichtingen, die deze voor de toepassing van dit hoofdstuk verlangt.

Artikel 104

1. Indien het bestuur van een bijzondere school de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften niet nakomt, kan Onze minister bepalen, dat de vergoeding geheel of gedeeltelijk wordt ingehouden.

2. Onze minister kent de vergoeding wederom toe, indien hem blijkt, dat de reden voor de toepassing van het eerste lid is vervallen.

Artikel 105

Van een besluit van Onze minister ingevolge dit hoofdstuk, voor zover geen besluit van algemene strekking, kan het bevoegd gezag binnen dertig dagen met ingang van de dag na die van verzending, bij de Kroon in beroep komen.

Artikel 106

Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven omtrent de uitvoering van dit hoofdstuk.

HOOFDSTUK III

Beëindiging der bekostiging

Artikel 107

1. Een openbaar gymnasium wordt opgeheven en de aanspraak op bekostiging ten behoeve van een bijzonder gymnasium gaat verloren, indien de school in de laatste twee leerjaren gedurende drie achtereenvolgende jaren telkens is bezocht door minder dan gemiddeld zestien leerlingen per leerjaar.

2. Een openbaar atheneum wordt opgeheven en de aanspraak op bekostiging ten behoeve van een bijzonder atheneum gaat verloren, indien de school in de laatste twee leerjaren gedurende drie achtereenvolgende jaren telkens is bezocht door minder dan gemiddeld twintig leerlingen per leerjaar.

3¹⁵. Een openbaar lyceum wordt opgeheven en de aanspraak op bekostiging ten behoeve van een bijzonder lyceum gaat verloren, indien de school in de laatste twee leerjaren van onderscheidenlijk het gymnasium en het atheneum gedurende drie achtereenvolgende jaren telkens is bezocht door minder dan onderscheidenlijk gemiddeld twaalf en vijftien leerlingen per leerjaar dan wel, in een gemeente met minder dan 50 000 inwoners, door minder dan onderscheidenlijk gemiddeld acht en tien leerlingen per leerjaar.

4. Een openbare school voor hoger algemeen voortgezet onderwijs wordt opgeheven en de aanspraak op bekostiging ten behoeve van een bijzondere school voor hoger algemeen voortgezet onderwijs gaat verloren, indien de school in het derde en het vierde leerjaar gedurende drie achtereenvolgende jaren telkens is bezocht door minder dan gemiddeld vierentwintig leerlingen per leerjaar.

5. Een openbare school voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs wordt opgeheven en de aanspraak op bekostiging ten behoeve van een bijzondere school voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs gaat verloren, indien de school in het tweede en het derde leerjaar gedurende drie achtereenvolgende jaren telkens is bezocht door minder dan gemiddeld vierentwintig leerlingen per leerjaar dan wel, in een gemeente met minder dan 50 000 inwoners, door minder dan gemiddeld zestien leerlingen per leerjaar.

6. Een openbare school voor lager algemeen voortgezet onderwijs wordt opgeheven en de aanspraak op bekostiging ten behoeve van een bijzondere school voor lager algemeen voortgezet onderwijs gaat verloren, indien de school in het hoogste leerjaar gedurende drie achtereenvolgende jaren telkens is bezocht door minder dan gemiddeld vijftientwintig leerlingen per leerjaar.

¹⁵ Op grond van de wet van 10 maart 1982, Stb. 196 zal met ingang van een nader bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip artikel 107, derde lid komen te luiden:

3. Een openbaar lyceum wordt opgeheven en de aanspraak op bekostiging ten behoeve van een bijzonder lyceum gaat verloren, indien de school in de laatste twee leerjaren gedurende drie achtereenvolgende jaren telkens is bezocht door minder dan gemiddeld twintig leerlingen per leerjaar dan wel, in een gemeente met minder dan 50 000 inwoners, door minder dan gemiddeld achttien leerlingen per leerjaar.

9a¹⁶. Een afdeling van een openbare school voor middelbare dienstverlenings- en gezondheidszorgonderwijs wordt opgeheven, en de aanspraak op bekostiging van een afdeling van een bijzondere school voor middelbaar dienstverlenings- en gezondheidszorgonderwijs gaat verloren, indien de afdeling in het tweede en de hogere leerjaren gedurende drie achtereenvolgende jaren telkens is bezocht door minder dan gemiddeld dertig leerlingen per leerjaar.

10. Voor wat betreft de overige scholen voor beroepsonderwijs, wordt een afdeling van een openbare school opgeheven en gaat de aanspraak op bekostiging ten behoeve van een afdeling van een bijzondere school verloren, indien de afdeling in het tweede en de hogere leerjaren gedurende drie achtereenvolgende jaren telkens is bezocht door minder dan gemiddeld twaalf en tien leerlingen, naar gelang het betreft een school voor onderscheidenlijk lager en middelbaar beroepsonderwijs.

11. De voorgaande leden zijn eveneens van toepassing op de scholen of afdelingen van scholen, die in een scholengemeenschap zijn verenigd. Indien en voor zover in een scholengemeenschap scholen of afdelingen van scholen zijn verenigd, die aansluiten op het basisonderwijs, worden de in die leden genoemde aantallen leerlingen — behalve voor een in de scholengemeenschap opgenomen lyceum — met drie vierden vermenigvuldigd. Voor een gymnasium, een atheneum of een school voor hoger algemeen voortgezet onderwijs, die is opgenomen in een scholengemeenschap, gevestigd in een gemeente met minder dan 50 000 inwoners, bedraagt de vermenigvuldiger uit de vorige volzin een half. Indien de leerjaren, waarvan de aantallen leerlingen de grondslag vormen voor de berekening, tevens leerjaren zijn van een andere school of afdeling van een school van die scholengemeenschap, wordt het aantal leerlingen bepaald in verhouding tot de aantallen leerlingen van de eerstvolgende niet samenvallende leerjaren.

Artikel 108

1. Grondslag der berekening is het aantal leerlingen, dat op een september van elk der drie jaren als werkelijk schoolgaand bekend stond.

2. Indien voor de leerlingen binnen redelijke afstand geen plaatsruimte beschikbaar is op een gelijksoortige school, waar het verlangde onderwijs wordt gegeven, past Onze minister artikel 107 zodanig toe, dat de leerlingen van elk leerjaar de cursus kunnen voltooien.

3. Artikel 107 blijft buiten toepassing, zolang de school niet alle leerjaren omvat.

4. In bijzondere gevallen kan een rijksschool in stand worden gehouden en kan Onze minister, de Onderwijsraad gehoord, op verzoek van het bevoegd gezag of van de rechtspersoon bedoeld in artikel 66, vierde lid, voor een door hem te bepalen tijd toestaan, dat een gemeentelijke school in stand wordt gehouden of een bijzondere school wordt bekostigd, ook al is het aantal leerlingen minder, dan in artikel 107 is vermeld.

Artikel 109¹⁷

De artikelen 107 en 108 zijn niet van toepassing op avondscholen, dag-avondscholen en cursussen. Een openbare avondschool, dag-avondschool en cursus worden opgeheven en de aanspraak op bekostiging ten behoeve van een bijzondere avondschool, dag-avondschool en cursus gaat verloren, indien zij naar het oordeel van Onze minister niet langer in een behoefte voorzien.

Artikel 110¹⁸

De artikelen 107 tot en met 109 zijn, voor zover zij betrekking hebben op scholen voor hoger algemeen voortgezet onderwijs, van overeenkom-

¹⁶ De leden 7 en 8 zijn vervallen bij wet van 14 oktober 1982, Stb. 589. Het lid 9 is vervallen bij wet van 16 mei 1986, Stb. 273.

¹⁷ Op grond van de wet van 10 september 1985, Stb. 532 wordt op een nader bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip aan artikel 109 het volgende toegevoegd:

Onze minister meent daarbij de bepalingen van de Kaderwet Volwasseneneducatie in acht.

¹⁸ Op grond van de wet van 7 november 1985, Stb. 612 zal met ingang van 1 augustus 1991 in artikel 110 «b en c» worden vervangen door: b.

stige toepassing op afdelingen, als bedoeld in artikel 8, eerste lid onder b en c met dien verstande dat het aantal leerlingen van het tweede leerjaar van deze afdelingen in aanmerking wordt genomen.

Artikel 111

Van een besluit van Onze minister ingevolge dit hoofdstuk kan het bevoegd gezag binnen dertig dagen, nadat het te zijner kennis is gebracht, bij Ons in beroep komen.

Artikel 112

Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven omtrent de uitvoering van dit hoofdstuk.

TITEL IV

Toezicht

Artikel 113

Het toezicht op het voortgezet onderwijs – met uitzondering van het landbouwonderwijs – is opgedragen aan Onze minister van onderwijs en wetenschappen. Het wordt onder zijn bevelen uitgeoefend door de inspecteur-generaal van het onderwijs en door de inspectie van het voortgezet onderwijs.

Artikel 114

Het toezicht op het landbouwonderwijs is opgedragen aan Onze minister van landbouw en visserij. Het wordt onder zijn bevelen uitgeoefend door de inspectie van het landbouwonderwijs.

Artikel 115

1. De inspectie ziet toe, dat de bepalingen van deze wet en van haar uitvoeringsvoorschriften worden nageleefd.
2. De inspectie heeft steeds toegang tot de scholen.
3. Het bestuur van een gemeentelijke of een bijzondere school en het personeel der scholen zijn gehouden aan de inspectie alle vereiste inlichtingen te geven omtrent de school en het onderwijs.

Artikel 116

1. De inspectie zorgt door bezoek aan de scholen voortdurend bekend te blijven met de toestand van het voortgezet onderwijs.
2. De inspectie tracht de bloei van het voortgezet onderwijs te bevorderen door overleg met de besturen der gemeentelijke en bijzondere scholen, met het personeel der scholen, en zover zij dit nodig acht, met de gemeentelijke inspectie en met degenen, die door de besturen der bijzondere scholen met toezicht op deze scholen zijn belast.
3. De inspectie doet Onze minister alle zodanige voorstellen, als zij in het belang van het voortgezet onderwijs nodig acht.

Artikel 117

Ten aanzien van de rijksscholen kan Onze minister aan de inspectie nog andere dan de in de artikelen 115 en 116 bedoelde taken opdragen.

Artikel 118

Met betrekking tot de uitoefening van het toezicht op de opleidingen voor beroepen op het terrein van de gezondheidszorg kunnen Onze minister en Onze minister van sociale zaken en volksgezondheid nadere voorschriften vaststellen.

TITEL V

Slotbepalingen

Artikel 119

1. Deze wet is niet van toepassing op:
  - a. het militair onderwijs;
  - b. het onderwijs in centra voor vakopleiding van volwassenen;
  - c. opleidingen ter vergroting der vakbekwaamheid, die uitsluitend worden gegeven binnen overheids- of semi-overheidsdiensten en -bedrijven ten behoeve van het eigen personeel;
  - d. andere bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen vormen van beroepsonderwijs.
2. Voor zover bij algemene maatregel van bestuur niet anders wordt bepaald, is deze wet evenmin van toepassing op de gestichten, bedoeld in de Beginselenwet Gevangeniswezen, en op de rijksinrichtingen, bedoeld in de Beginselenwet voor de Kinderbescherming.

Artikel 120

Bij twijfel of deze wet op een of meer inrichtingen van onderwijs van toepassing is, beslissen Wij, de Raad van State gehoord.

Artikel 121¹⁹

Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften vastgesteld omtrent de tegemoetkoming in de kosten, verbonden aan het bezoeken van een school voor voortgezet onderwijs.

Artikel 122

1. Voortgezet onderwijs wordt niet gegeven in lokalen, die door de krachtens de Gezondheidswet (Stb. 1956, 51) bevoegde inspecteur van het staatstoezicht op de volksgezondheid zijn afgekeurd als schadelijk voor de gezondheid, gevaar opleverende voor de veiligheid of wegens onvoldoende ruimte voor het aantal in die lokalen toegelaten leerlingen.
2. De inspecteur, bedoeld in het eerste lid, spreekt de afkeuring uit bij schriftelijke en met redenen omklede verklaring en zendt deze aan burgemeester en wethouders van de gemeente, waarin het lokaal ligt. Op dezelfde dag zendt hij een afschrift aan Onze minister; voorts, indien het een uit de openbare kas bekostigde school betreft, aan de inspectie en, indien het een bijzondere school betreft, aan het schoolbestuur.
3. Indien de inspecteur, bedoeld in het eerste lid, schriftelijk verklaart, dat het lokaal voldoende is verbeterd of dat het aantal leerlingen voldoende is beperkt, mag het onderwijs worden hervat. Aan hen, die ingevolge het bepaalde in het tweede lid van de afkeuring mededeling hebben ontvangen, wordt deze verklaring op gelijke wijze toegezonden.

Artikel 123

1. Hij, die in strijd met het voorschrift van artikel 122, eerste lid, onderwijs geeft of doet geven in een afgekeurd lokaal, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste vijftig gulden.

¹⁹ Op grond van de wet van 24 april 1986, Stb. 252 zal op een nader bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip artikel 121 komen te vervallen.

2. Indien het feit, strafbaar gesteld in het eerste lid, wordt gepleegd, voordat twee jaren zijn verlopen sedert een veroordeling ter zake van eenzelfde feit onherroepelijk is geworden, wordt een geldboete van ten hoogste honderd gulden of hechtenis van ten hoogste veertien dagen opgelegd. Bij tweede of volgende herhaling, gepleegd telkens binnen twee jaren, nadat de laatste veroordeling onherroepelijk is geworden, wordt hechtenis opgelegd van ten hoogste een jaar.

3. Het feit, strafbaar gesteld in dit artikel, is een overtreding.

Artikel 124

1. Deze wet kan worden aangehaald als «Wet op het voortgezet onderwijs».

2. Zij treedt in werking op een bij de wet, regelende het overgangsrecht, te bepalen tijdstip.